

САБРАНА ДЕЛА ОСКАРА ДАВИЧА

КЊИГА ЈЕДНАЕСТА

Приредила

Роксанда Његуш

ИЗДАВАЧИ

ПРОСВЕТА — БЕОГРАД
СВИЈЕТЛОСТ — САРАЈЕВО

ОСКАР ДАВИЧО

КАИРОС

СНИМЦИ

БЕОГРАД 1969

КАИРОС

I

Каирос је, према митолошким лексиконима, минорни хеленски бог тренутка који је нетом прошао, али и тренутка крцатог будућношћу. Сматрају га чак и богом повољног тренутка, па се тврди да су му авантуристи, трговци и лопови приносили жртве. Свеједно. Пре десетак година видео сам први пут пожутели камен с његовим рељефом у оном трогирском женском манастиру који се не попуњава. Нису ме узбудили завети ћутања жена које је заосталост осудила на доброљни затворски живот. Али пред рељефом тог младића који бежи од себе у вечној трци за својим прохујалим треном, или у трци за треном који тек има да дође, отвориле су се и мени вратнице неких препознавања и ја сам отад у неколико наврата улазио у лабиринте иза њих и излазио крцат одјецима детињства. И мог можда.

ЛЕГЕНДА

Чим је такнем, не прогледам,
али јата слепих мишева
одмах напусте Небојшину кулу
а постеље постају справе
за побачај љубави. Па бежим.

Бежим низ травне воде, о младости
опет на сиси фантомских каравела!
С врха катарки одјекне тад крик наде у паници
над морнарима-месечарима који сву ноћ вичу:
Сенке! Сенке!
Оне ми клизе низ руке. И неискуство је земља.

Чим стигнем, не прогледам
иако се маховина и даље претвара
у сидро с вампирским уснама. Она ротирају
над пленом којим се храни зебња још једне младости.
До канци снова и она је у служби звезда.

Истог ли света?

ПРВИ НЕМАЊА НЕМИРОТОЧИВИ

Једном сам успео само
да провучем главу кроз густу решетку
упоредника и подневака.
Видео сам газе исписане голубовима,
звечке у кичми мумије,
сумњу у репу звечарке.

Било ми је доста, али
врт ми је растао брзо као из воде
кроз мрежу што се сужавала.
Видео сам породицу дехидратизираних бацила у праху
и маслињави анус морске корњаче
која полаже јаја на песковитом жалу друге планете.

Било је заразно, али
омча меридијана са жичаним ласом повратника
стала је да се понаша као да хоће да ми откине главу.
Видео сам еротска грчења харпуна
у белој ружи делфина пошлог да набе дечака
који је на флаути свирао љубавну игру медуза.

Било је безизлазно, али
глава се откотрљала
до врата на којима је писало: »забрањен улаз«.
Видео сам свој врат како безглаво расте
као да се још нада да ће закони вероватноће
учинити своје смрти.

Било је. Али
труп савијених леба трљао је трновите руке
као да слуги да то се чичкови светлости котрљају и даље
кроз коприву никлу на гробљу
тражећи улаз за млаве.

И
не попуштајући.

УНУТРАШЊА ПОТРЕБА РОСЕ

Сваки јој покрет добио лице.
Свако јој наличје сломљено
сенкама што гмижу.

И под ресалим врбама
унутрашња је потреба
за тугом.

Погледа ли себе у очи,
одоздо орао кликне,
комад јој неба на усни.

НЕСВЕТИ СВЕТИЋ САВА ВРАЧАРАЦ

Дечак с ког опадају молекули гвожђа
пролази крај девојчице чији га је поглед потресао
својим змијским колубарањем.

Заривен у њене зенице,
други неко буши канале што не црве.
Ја летим очајно округлим крилима од рођења.

Она — ништа од свега. Њој се чини да личим,
пушећи, на црва голаћа који у порочност протеже тело;
или на кишу што пада на државе.

А ја личим, ако већ личим, на дивље коње
ласом неуловљене. О пороци, о чула!
Докучивости се ни у сну не умеју доказати.

ВРТОГЛАВИЦА ПОГЛАВИЦЕ КРАЈ ВРТЕШКЕ

У пећину ментола
урива главу бољу
од успаваних руку.

Муљави отпор грожђа
испија га и не гаси
искрввелог од врења.

Увала врелих усана
што дахну лек да не кажу
прожима до последњег ребра

фрулу с главом ратника.

СКАЛП

Банем ли му из сна,
ништа се не помери.
Сви остајемо исти.

Не говорим о папи
црног речника на небу
што се намеће кључном
крвотоку детињства.

Подељено на једно и друго,
још не преостаје само
да се жмури напола.

Не говорим о јави
из које се будим напола
у неисто сунце што гледам,
настављајући да будим

непомерени преп жеља
под плаућима што лепршају
без крила.

Мајке које вену у винограду
пружају жиле прстију.
Пипајући кроз мрак иду
закључавајући изгубљено.

Дај мени — нерођено.
Волим стопут више пећину снова
но свет несигуран у свој боравак
до краја још непронађен.

Дај мени те јаме узвреле од самоубица у сну
налик на улегнуће које чине
кључне кости где се састају
с марамицама што машу на растанку.

Сенком без дршке избијем из огледала,
преотмем себи своју неживу слику,
одведе ме у ноћ.

Крошњом чим се ушрафим за њу,
одвоје се с торња све петље
језика без падобрана.

Доле их чекају виљушке
— мужеви вечито трудних кашика.
И они су случајно испали
из трбуха тајног језика.

Личе и зато на мале авети
исукане из корица значења.
На сечиву зеленила не укрштају се више
погледи имена и ствари. Опет

засењених.

ПОВРАТАК

У речнику ћутња не угрожава вечност:
њу — комета с акрибијом научника,
уједињујући са мнош, као некад,
биљке, ствари, животиње и појмове на изглед.

Па здрав као зрак сунца
пропуштен кроз сочиво живота,
остајем један чак и кад изиђем
на небеско гробље.

Па исплаћен као будућност,
пронађен као брат ратом ометен,
озбиљан као поплава белине,
престајем на трен да држим.

Тад над чулима у откосу спором
као дом старца,
сећам се голог сјаја као од мајке рођеног
какви смо заједно били.

И поново.

РЕЧНИК ЈОШ ЈЕДНЕ ЋУТЊЕ

Између руке и реке
сенка што тече
не огледа се у себи, ни води.
У небу!
Славари ложе по њему
ватре што се не гасе.

Рибе што прођу кроз ватру
запаљене продужују
ка тврђави судбине.
Довољно хладнокрвна јата
перајима јој голицају
табане опседнуте пепелом.

Храни и кад се не једе.

ПРВА НЕЖНОСТ ОТПОРА

Као да сам кофа изваћена из бунара,
ја трљам очи да видим како се увлачим
без двокинта у шатру
где мафионичар с четири српске сисе
гута ватру место мене
који сам побегао с часа.

Као да сам поп ишао по цркви,
ја трљам очи да убијем двојицу
и убаштрам се без карте у биоскоп
где место мене хватају Харија Пиленце,
осуђују га на смрт и убијају,
али ја с мангупаријом звиждам кад се после љубе
Хари Пиле и она, обичан габор од камена,
јер он има важнија посла,
на пример скакање из авиона
и пуцање из правог пиштоља,
а не да се цмаче и лиже, јер уморан од пикања,
ја иначе заспим, као јуче,
у првом реду испод платна што ме љуљањем
баца у најдубљи бунар, прав као јединица из граматике.

ПРВИ ГЛЕЧЕР ОТПОРА

Са задовољства се круне латице
што су убеђивале
да време није забрањено.

Тим боље! Из псеће се сенке јављам
равнодушан на уопштени потоп
који промаља хладну њушку.

Тим боље! Треба рећи цепном Бори
да истовремено
дигне све сказаљке са свих сатова.

Тим боље! Ухваћен је на делу,
покушао да се отме,
убијен у бекству.

Тим боље! Ствар ћу да свршим сам. Скоро ће поноћ,
кад је упола мање сказаљки.
И време нек оргију плати осуђеном на куцање
без везе.

ПРВА СТРАНА ЖАРА

Нисам био узак у раменима,
обао у куку,
нисам имао струк сањиво уморан
од неизговорених очекивања.
Ја нисам имао глас прошивен порцуланским чашицама
чији сјај је висок на стубовима
и кад га глебошу жице. Нисам ни хтео.

Ја нисам имао бедра под којима никад
не мирује једно лето.
Ја нисам имао у очима две нерадознале чесме
ни резервоаре пуне нежности.
Не, нисам имао груди на опруге од детелине.
Не знам зашто, крај пруге
прохуктао сам обореним очима воза.

ТРЕБА КОЖА

1

Ова свест, ово можда
у рају смежураних лептира
маљавих прстију, шупљег рила.

Ова свест, ово можда,
још једна млечна сиса на сунцу,
још једна ми душа провидна.

Ова свест, ово можда
међ пуштеном крвљу сенки до колена,
међ високим притисцима у крвотоку горчине.

Ова свест, ово можда
 упркос ветру проклетства,
 одјеку нежељених корака
 преко срце стаза,
 у стопу за олујом,
 преко продртих крикова
 упрегнута у кола,
 не сече уларе меса,
 не ломи паоце кости.

Ова свест, ова. Можда
 одвајам кушину од ока
 сечивом жидета. Можда
 не одвајам усну од усне.
 Можда прелако здружујем коцку и псовку,
 тањир и далеко јело, непостојећу девојку и љубав.

Можда се и не буним —
 после учесталих одлазака —
 до краја. Он никад
 није код куће. Можда.

Тунел почиње сам да се увлачи у себе
 вукући ме једном дну
 већем од нас обоје.
 Хтео сам да јој то кажем
 и нешто лепо као одједном псовка
 али од љубави су се речи без крова
 претвориле у безгласне мачје шапе
 а срце боје медведа
 ударало је у цимбала без жице
 трзачем што се кршио док није опало лишће
 срећно и од очајања увече
 кад смо се састали
 под несталим иако реченим врбама
 које сам чекајући је — удисао
 једну по једну. Али она ме нашла
 идући за капљицама млечним
 што нису грушале прво у речи,
 а кад су стасале до њих,
 значећи што не значе,
 она није више никад постојала
 крај Небојшине куле.

ДРУГИ СВЕТИЋ САВА ВРАЧАРАЦ

Постоји смола за лепљење очију
и звезда с двокраком бушилицом
за конзерве снова
чију поруку неће нико прочитати, иако већ дамара.

Постоји чаршав без мрље за савршена убиства
што не остављају трага као ни несвршени животи.
Постоји једна подлост врло наивна, љубави!
Али пролећа не могу ништа сазнати о себи док су пролећа.

Постоји и један осмех врло нечујно налик
на корак лопова невидљивог низ степенице; врло налик
на поглед што пробија зидове неизбрисивим уједима
слова урезаних у таблу тела. Не сазнати.

Постоји једна клиначка азбука без слова
и један покрет који претходи смислу мене
и једна ракија ветра и једно пијанство
пре звезданог стида под звездама.

ЗАДРЖАНИ СМИСАО

У царству црних и плавих шума
једе се погрешно, хода зелено,
као укус живаца на жару ветра,
укус бадрљице листа на пари гејзира,
укус чула мириса на странпутици снега,
укус планете с лактовима на сунцу
са закрпом туге на челу,
укус страсти на коленима тропа.
Свет је моје наручје непорасло,
ја његово живо дрхтање што се прскајући дели
на укус плавог ока, на укус црног,
на укус слуха с диркама аутоматског клавира,
на укус лењиром исцртане цивилизације,
на укус снова претворених у тело
пришито мљено.

И нема бича и нема бржих коња
кад пустим кајасе
и запрега јурне
у мрак по завршено сунце.

ТРЕБИ НЕМАЊА НЕМИРОТОЧИВИ

Залепљен за свест кроз стакла,
гледам у јаву на посматрању
у штап сваке ноћи,
ту звер што, непогана,
удара у срам те било
у до Бавола те длаке
што имају друге гласе,
у до Бавола те мисли
окупане у три зноја
једне прозирности
тако налик на стас
загрљен, на љуљашку,
кад ми долази кроз ноћ
под сунцобраном радости.

БЕКСТВО

У заливу белих ирваса
нико не граи. Тамо
где растемо удвоје
под збуњеним цбуном
нежности без краја. Тамо
где дотичемо јужне месеце
маштом. Где бели зечеви
броје јој откуцаје. Тамо
где огромне трешње
клизе низ лећа задовољства до уста
што се топе. Тамо
где очи оштре варничаве ножеве
о тоцила заборава, где сенке се смањују,
где брже од дана расту
траве под удвојеним ноћима
затворених очију што нас виде.

БУБЕЊЕ

Шуме се деле од магле,
жене од препуштености себи,
наслеђе од љубави.

Кад бих знао да одвојим
случај нужности од страха у сну,
храброст би се наметнула свему

као дан — очима
као шкргут — смрти
као измишљање — сунцу.

ПОДМЕТ ДАНА

Упрљаћу ти бели облак
спустим ли ленгер у крило
још немитарено. Процветај.

На месечевом сату
испод лиснате кише.

Упрљаћу ти лето
легнем ли на кров
снежан. Истопи ме.

Један је пол бусоле
у облику правца ни у шта.

Упрљаћу ти ваздух
пролетим ли кроз твој простор
без трага. Изгази!

Други је пол компаса
оденут у псећу сенку.

Пада ти кров на небо
док горим ти у кући,
пун птица. Раскрвави.

МАГМА

Ти немаш више своје име
а јеси срце свитања, крвоток хлеба, фабрика дана,
ти безимена која јечиш с текуће траке одјека пре моје
смрти,

због ње.

Али то није било јуче. То није било
ни последњи пут кад сам изговорио
име загрцнуте несвести, муцаве школе месеца,
воштаног идола истопљеног твојим погледом
под ким су бруцале шуме, медведи цвркутали,
реке се враћале у пећине да ти још једном нацртају
име неугашено смртним водама.

Нека ми опет не кажу, ако могу, да не знам страст,
нека ти име понове у разреду љубави, нека
науче њим самим до бунара да продеру пустиње
до оаза млечне путање.

Ја казујем тебе
којој не треба име да би била.

СВИЦИ

Тело воде муљам
у кади;
онда улазим тепајући јој као да
су ми сви таласићи вруће
љубавнице;

онда се губим у води
што пузи нагоре
и играм се испустом и чесмом.

Кад падне последњи обруч главе,
постајем вал у коме се даве
још неколико необријаних речи.

Живци се тад изврну
на срчану светлост, залупају
у мишићима вода што се тегле
усковитланијим светом пред вратима
сенки.

ЗАКОН

Дрхте јој усне до трбуха и усне до потиљка,
усне од руку до ушију
и одане свуда око ње до бедара у бршљану,
одане наниже у ковитлацу, у леји мириса

где дрхтнем и дрхтнем мртав док

на рамену јој се усне нагло не замагле и не надобу
као мишке крај корена дојки палих с неба.
Завртоглави. Над срцем јој усна зимоморно туче
у шуми где шуми запаљено дрвеће увече.

ЗАНОС

Јабуком занет љубави,
не гледамо се у очи.

Тетовиране нам већ коже
језом неупљуваних усана.

Груди афричких крушки
дижу лукаве главице.

Сазнање мртвом руком
своју не чека неизбежност,

то — двоструко оживљени кратери
под циљем недотакнутим.

НЕПРИСТАНАК

На жару без повода,
у лави осећања,
пужеви голаћи без сенке
пливају немарно
кроз крв најежену
боси до појаса.

Једно месо јеца сву ноћ
у другом такође.

О, понављање ружа,
латице стврдану у трње
без излаза из ћорсокака ватре,
без повратног шмрка
што би да угаси
и руку која га држи.

Преплављен струјама,
отет постајању.

ОСЕЋАЊЕ БЕЗ ПИТАЊА

Остајем нагло сам
над виром нестанка
с ватрама што надолазе
попуцалих језика.

То чекићи од костура
укуцавају комаде гвожђа
све ближе венама у недостојном положају.

Онесвешћена! располућена!
Топи се под танким слојем
зеленило таласа без звезда.
Дубоко под њима један је поглед тражи.

Предсмртан а без страха,
грожбе које прстима берем
клизи низ општрицу нагиба
у празне вене провалија.

ТРЕНУТНА СТАНИЦА ЉУБАВИ

Посмаграмо се кроз стакла
кроз рибњаке и зипке
гледамо се кроз бразде.

Бићеш на другом полу
гледам те кроз вулкане
гледаш ме кроз небо.

Љубиш ме у бензину
љубим те у карболу
неочишћени од смрти.

ТРЕЋИ ТРАГ НЕМАЊЕ НЕМИРОТОЧИВОГ

У мрежи сећања цвокоће
сасвим одрпан облак
налик на јастук без лица
и тело без коцке весеља.

И то је ноћ без земље,
у ветру — отисак жеље
без отиска смрти у воску.

Прегажено застењем у сну:
Ја не волим! кажем ларвама.
И све остале су беле
и с прста дебеле кад лепљиво им брашно
запцкета
под боном сна.

Ја не волим! одстења и тама.
А њено ја — то је срце престало,
њено не — то је скок пресечен срчком,
њено волим — то је слободан пад
с врха највише куле. Она нема срце
што отима се себи из шаке. Она
није слободна.

Небеса у Бачкој клупи
нека уче
правила и изузетке.
Друго је моје незнање.

Обнажи ли ме свезаног,
оно дува из крви што зноји се
под паром коју наједном пушта
на заклани душник трубе.

Сакрије ли ме за скелама новоградње,
не откривамо свет довољно примамљив
да прихвати нам наде
неотворених још глади. Тачно.

Али стане ли да нам цепка мрак за потпалу снова
што њушкају се већ расејано
као да траже млеко да прелију
из крчага неотвореног у затворени,

хоћу ли тад и ја да исто као сви остали граим
на рту обраслог сиадришта;
хоћу ли да призивам нову јарост
над ушћем незнања

везаних ногу и руку,
сломљених зуба;
хоћу ли или нећу пристати
да ожиљак незарасли и даље врећам?

ИЗБЕЗУМЉЕН И ГЛАДАН

Бачен на под пред чарапе боје меса
пољубим сто без укуса
као киоск графике
где се до ноћи не миче инвалид
без ноге. И настављам.
Откидам као што љубим
месецу врх брадавице,
гризем као што љубим
очи што читају моју молбу;
ударам као што љубим
непомични свод реке;
уједам као што љубим
хрскавице и кости
до потресене сржи
што крцка под зубима;
љубим као што љубим
отпорно нећкање
те руке;
љубим као што волим
кад буним се необјашњен
свом испршеном бунилу
обасјаном врло, врло,
осветљених пољубаца.

НЕСАНИЦЕ

Раширених зеница испод капака,
ја се нећу држати предвиђеног.
Засад бројим беле мишеве: сто један, сто два,
док прозачних зеница чекам број бескраја
који би био и нешто рукатије друго.

Као увек пред рођење или умирање,
љубав је покошена пре љубави.
С преосталим ситнишем грлим: двеста три, двеста пет.
Раширених зеница испод капака,
споредног се сећам најдуже.

Раширених суза испод капака,
спремам се на жртву.
Као увек, алармна ми звона то јаве
— беланчевина задрхти: петсто пет, петсто шест.
Гледам у конопац што диже завесу.

Али ни сад се дан не држи
гвоздене књиге снимања.
У црни хоће сандук да ме спусти,
у црни сандук величине мрава. Али сан обавезује:
будим се. Већ предвиђено гвозденом књигом.

СТРАСТ ОКЛЕВАЊА

Притиском на дугме наострењено
палим сијалицу под бедрима.

Задими троугао вулкана,
хлеб у пупољку зацвили.

Смокве отварају печурке
сломењених костију до неба.

Његову смо тајну суровост
отчепили жицом од детелине.

С целатском равнодушностју
из јаја сунца које сам разбио
лепљиви мрак се цеди
као да збило се супротно.

ОЧАЈАЊЕ

Остали смо сами на обали најбрже реке.
Она би да бере уденута између ње и мене
у загрљају.

Као да тај талас сокове не пије.
Обузет подсмехом снова, зрачио сам заносе
излокане љубављу
на обали једне од најбржих вечности.

ЧЕТВРТИ НЕМАЊА НЕМИРОТОЧИВИ

Нико нек ми не спомене
опрштај који није дошао
да испуни ноћ.

Чекао сам го као флаута
с одсуством од рупица,
с писком без усни.

Побегле су обе а вруће,
пилићи неогрнути
тврдим капутом руку.

Чекао сам го
као једњак просјака
избоден пчелама.

Орем море ноћи
једром невинијим од ветра
што је надима.

Безгласна киша
именује један шкргут
ван обичаја.

Име одсечене главе
погубљених жеља
из трушца живота прска

као да ништа не млади
изнад света
у трупу.

Ко нађе две варнице крви што су претходиле
уснама уједињеним једне недеље
у сукњи заошијаној кроз штирак
у улици *Руку под руку*,

ко нађе две чесме очајања у класу
нек се јави улици отпалих руку. Она не може више.
Сама себи на исколаченом углу већ проси
загрцнута од туге врло муцаве, врло без даха,

ко нађе један залагај пролећа
изгубљен путем до кланице
нека зна да треба да се јави истом ошамућеном углу
и нека не дође.

ПЕТИ СВЕТИЋ САВА ВРАЧАРАЦ

За непливаче су каде. О, далеке врућине,
дајем вам праћку и чигру, промените име зиме
јер ни она не воли да учи Учи
већ себи, као и ја који сам препливао за њом Саву
у стилу — полугурски.

Врућине, дајем вам још своје презиме и име.
Може да се чита прописно слева надесно,
може и наопачки, мада нисам Турчин.
Али лепим вам кажем: Ни ја не волим лишавања. Чак и
песмицу кад знам, у клупи је за сек воде хладно и увек
претесно.

Врућине, нисам Турчин, али ако нећете лепим да Сави
вратите летње име, гореће јој златни круг око главе горе
горе
него гора на ломачи што је горела
пред мојим станом. Силом ћу довести на удицу и ости
упецану Саву у моју улицу, стрпати целу у шољу чаја
и опет је спалити сву до мокрих кости.

Пружите руку зато, врућине. До три само бројим: у врућој
Сави, за купања,
дајем вам праћку и чигру и своје питомо име слева надесно.

Али кажем ли: три! постаћу страшни Очивад Раксо (то јест
Растко),
познати страх и трепет који вади очи сликама с мршавом
брадом
изнад полукугле жита. И више никад нећеш бити летошња
Сава.
Хтела-не хтела, преврнућеш се на очивад ракса који јесам
због лишавања.

ПЕТИ НЕМАЊА НЕМИРОТОЧИВИ

Јесам ли предосетио, јесам ли научио?
Између раширених обала — страх.
Између страха и глади — зев тишине.

Јесам ли заборавио, јесам ли запечатио?
Безимени понор још вари
пет столећа пред устима неба.

Јесам ли кажипрст без посетнице, јесам ли пут без пода?
Мисао неосветањена лебима
спотиче се о костуре што не цветају.

Јесам ли игра света, јесам ли озбиљност светла?
Једно је име довољно да јутро пробуши мрак пред собом
челом чије сијалице имају корење од неутасиво угашене
прошлости.

ПРЕДМЕТ ДАНА

Узалуд тај

дан пбунова, дебелих фантома што се лако клате
дан прозрачних опни иза којих се једва дише
дан увала којима ноге саме иду
дан воде што ветри из херметички затворених посуда
дан закланог спавања, стрељаних снова
дан орних јаја на великим погребним венцима
дан окретања за сунцем без писка
дан ордења мрава који се не удвостручују
у води праћеној сигнаlima таласа без слова.

Узалуд.

ПОСВЕТА СМРТИ

Мајка ми једна млада,
друга — грбавих зидова
као ходници снова.
Удвојене траже земљу
што враћа свет шкргама.

Да из мајке што мене не роди,
да из нероткиње ми мајке
сви зуби падну у лонац кучке
која их куване не једе!
Да дубље пружених ногу

наставим да трагам
за земљом што јој измиче
испод леђа која је гњече
згњечена жељом нејасном
за женом што из орања је не рађа

опет.
О, нероткињо, о, мајко
свих других
у себи. О, мојија
од мене!

БАСНА

У грму где јесмо
цвркути се претварају
у слике из петних жила.

Из срне затворених очију,
ношен перајима риба,
излази заклани глечер.

Савест му нема чула,
а намрштенији је од метка
који лети куда га шаљу.

А ја?

Замигољи ли под пулсом свести
као замах невидљивог весла
са црног чамца матице,

ропски ми севну покрети
у круг око вртоглавице земље,
у круг око пулпе што цвета

без буне.

НЕОДГОВОР НА УПИТНИК

Из очију сунцокрета извири
револвер с хиљаду цеви у недоумици али
уперених у моје притоке
на претанком стаблу слива.

Преломи га! кажем муљу над собом.
Изведри! — И све се реке загрцну.
Текућу су нам прошлост наискап
нетом већ попиле.

Очи — сад сањалачке баруштине, нагло
обрасту трскама на које слећу
одсечене главе птица ношене
косим крилима.

СЛИЧНОСТИ

Боја брома данас је моја кожа
док ме топ на пуним точковима буди из сна
у ком су птице за оргуљама каалие
бездушно зачеће смрти.

Људи који се клоне светогрба
жељни да скину мрак са цвркута
улазе под сводове бројаница око катедрала
налик на бројеве лупанара нанизаних на мој јарбол.

Је ли то лајем на сумњиве отиске бескраја?
Је ли то осећам потребу за њим?
Мирисао је само тамјан бруцао међу ногама даљина
које су човеколико надолазиле нестајући.

У наручју су држале безброј ископиљених немогућности.
Свака обојена загрљајем на који је пљунуто личила.

Са пробе свог погребва враћам се уморан и ломан
али добре воље: многи су, плачући за мном,
помишљали и на своје сиромаштво. А то сам хтео.
Сад — инсценација и остало — може и чисти реализам.
Дабоме, то тражи липшавања.

На даћи, држећи списак гостију у руци, ништа нисам јео.
Они јесу. Много. Било их је превише.
Али док сам најгладнијима брисао лица из списка на лицу
места,

живи су се рушили под сто. Мртви.
А они сметају. Не мање од глади.

Остајем најзад сам како сам ваља и желео.
То је најјевтиније. Али и смрт треба платити
вечношћу што звижди кроз подеране цепове живота
обојеног бојом што се опире разлагању на супротне
састојке.

Под сто с њима. Бришем их из списка незваних.

А и то кошта. Платићу кад закуца звиждуком на моја
врата.

Опет присутна. Одоздо — звижди вечност,
тај час који није ни на једном списку живих. Ја јесам.

На два крајка векне дуге од Славије до Калемегдана
бацала су се истовремено два просјака капетана.

И док дланом о длан, сударили су се секутићима,
погледали су се и брзим ножићима

изишли један другом на потиљак
— један капетан, други просјак.

Нису стали. Скупили су мрвице пута у шаку.
Нису задрхтали, а један другом нестали су у мраку.

Тек кад је дошло крајње време,
стигли су до река намењених историји.

Оне су текле даље.
Али брзог су престигли спорији.

Пожаре које су украсале њихове мрве, без трага
развејао је нестанак тежак. То је и на мени љага.

ВРТОГЛАВИЦА ВРТЕШКЕ

Праведници преостали после једног судара
за нова дељења
беже са леве и десне дојке.
Остајем сам у пољу.

У мај неће ући ни витки младићи
ни девојке за које се могло рећи:
»Ето, то је најлепше што имамо на земљи«.
Још имају априлског посла.

Остајем да разлупам играчку цветања
у круг.

ПОДМЛАБЕНО СЕЃАЊЕ

Мехови с ручним сатом...
Оживело лето успомена.
Ватре за окном затвореним
скидају кошуље од плаве хартије.

Не излази!
Ноћ шета у ћелији сенке.

Као робија кроз рупе каиша,
речи диме себи на поре.
Слуштају се с трећег спрата,
беже челом кроз зид круга.

Не губи стрпљење, жено,
нож је нашао улицу.

НА РАЗИНИ ПРИРОКА ДАНА

Чему задовољство
под листом облака пресеченог лемешом?
И чему незаборав
под глистом небеском што се мучи?

И чему ја себи
неузбуђен својим дељењем?
И чему ја смрти
кад године нас не множе?

Па чему туга?
Ником не дозревају рибизле.
И чему пијане речи?
Трезне прскају невиности.

Па чему туге што дрхте
у потоку раскрваљеном?

ПРВИ ДОЖИВЉАЈ СМРТИ УОПШТЕ

Тај мост можда постоји пре обала
што су урамиле реку
дозвану да их испуни садржином
што касније од свега потече

без реке ни црне ни беле
без моста што ножем реч сече.

Можда су комади њиховог тока пресечени
на кришке хистерије и разроке кругове;
можда искривљеном светлошћу обасјавају
поглед слећен од сржи у кости до смисла

без тока а с протицањем
без чула, од саме чулности.

СРЦЕ У НЕДОУМИЦИ

Већ двадесет година ћути
врх најдоње жиле корена
у завади с крошњом.

Презире јој букет
окренут превртљивости неба,
чији је површни лик.

Незадовољан собом,
правим се и ја себи једнак
у мраку што једнакост вара.

Двадесет година незадовољства
беже од кучке коју воле
окренуте лебима небу.

ПРОПИЊАЊЕ ЧЕЛА

Памтим намагнетисане окове личних пораза
под победничким оклопом генерација.
Оне пуне кратере експлозивом свих колена.

Заборавио сам брњице
што висе у музеју ужаса.
Заборавио сам човеколике откуцаје
који престају да куцају испод сата што наставља.

Памтим сирове страсти без увреде
док приносим упаљену шибицу што риком ће смрти
да пробуди концентрисану ватру у мрви мене и осталих.

ПОДЕРАНА МРЕЖА

Баци брзо увис пелангар и чекај онебљену рибу.
Потопљени континент кад изиђе на пашу
можда ће да загрисе.

Ако тргнеш и прерано га извучеш себи на површину,
на свим ће ти заборављеним језицима пожелети
још једну удављену могућност.

Дешифруј и њу на раскршћу времена
под упаљеним батеријама дубинских риба
око украдене огрице

небеских појава.

ПРИБОР СИРОМАШТВА

Кости задовољно шкргутну
испод огртача облина
као да нема више ни ружа ни опсена
што позајмљенијим мишићима
извлаче задовољства
из неповрати;
као да је могуће веровати да се борави
на пропучовању само
да би се верало уз конопац остао да лежи
савијен на дну котарице с тутњавом
у корицама;
као да тај замрачени шум
није један од оних откуцаја
што остављају све на свом месту
клизећи полако
низ леба огољена до кости. Њих
не загревају више ружичасте облине.

ЗАВАДА

Држава сам жеља бржих од звезда,
и шта ви, неравномерно напумпани рогови обиља,
и шта ви, излишно натоварени кофери!
Го путујем.

Отисак сам младости први пут доживљене,
и шта ви, пикавци банана,
и шта ви, узнемирени језици острва,
лапарајући за мном!

Машта сам слободе која ме машта,
и шта ви, чула, навике, штофови и фарбе,
и шта ви, болесници нагрижени природом,
и шта ви, преостале смрти.

И шта ви, света испражњени широки рукави! Имам
све што треба одржању очајања. Насрћем
противприродно побуњеним чулима на судбину,
а не знам хоћу ли је претворити у лепотицу без конца
примамљиву,
и не знам да ли баш то хоћу.

ПИЈАЦА ВЕТРОВА

Прићем ли раскршћу поноћи,
букне прозор јутра,
замезграју веверице пролећем.

Осуђеник на живот испуже
из вимена смрти, о муже.

Проћем ли невином улицом,
набрекли асфалт исуче
војнике од кукоруза.

Откључао сам трњем руже,
нестају сенке што круже.

Изружај у оружје!

ШКРГУТ БЕЗ ЗАКЉУЧКА

Могу да пркосим.
Знам како се постаје довољно привлачан
и девојци од снега. Знам како се кроти
мангупарија пчелињака
одблеском вампирске светлости.

Смем да пркосим, у пролазу да отимам
воду рибама, жене мужевима, зечеве орању.
Излишан једино себи,
држао сам цвокоте на узди
срцбom без приморја.

ОБАЛА КИЛОГРАМА

Сва незадовољства су куцала на моја врата,
сви немири, све жеље.

Владао сам собом.

Све псовке су бљунуле на иста врата.
Кроз њих су извели једанпут једно јутро
на стрељање.

Био сам лишен глади. Први пут.

ПРВА ПРЕДИСПОВЕСТ

Пуне су ноћи нас који не пристајемо на биљке
и, завучени у погрешна намерно сврла,
бушимо мрак конфекцијом
за уска рамена корења.

Пуне су ноћи зноја што не личи
на сан који и на цичи зими не цичи.

Пуне су ноћи нас који би да букнемо до светлости
а запаљени једном шибицом
што дата нам за цео живот,
кришом виримо у непрочитане главе наизуст.

Сувишна ипак и нама бар једна је гласна струна.
Пуне су ноћи нас с душом од мехурића сапуна.

Пуне су ноћи нас умрлих секунду пре рођења
неупрљаног ни сном. О, старији брате,
не превиј ме на рану, не стави у безуба уста.
И ја сам само један промашени покушај несреће

и ја — риба која се за ћутњу дубином пролећа слепи
и ја метак љубави у правцу смртном што лети.

ДРУГА ПРЕДИСПОВЕСТ

Само ме воде не плаше. Оне су
једина трава што ме прима
не извињавајући се.

Можда сам њој бољи
но себи
тако изван себе за све време

ових година с двома округлим рукама
што служиле су као помоћни излази
за њене лоповске прсте у цепу

једносмерне скеле.

ЗВУК ПРАХА

На путу — црн сунђер крви
као мртав човек лежи.
Водоскок слебен не пропушта
ни кап кроз олук од фосфора

ни пепео без пса и поља
ни главу без једне мисли;

само усне без горчине
у ватри испрженој прашином.

ПРВА МОЈА СМРТ

Није свеједно: балегари трче око моје локве
са звездом на канапу, са брњицом на њушци сна
који капље на поцрнело корење леденица за сисање
налик на барске змије.

Није свеједно: дан сам у наручју речи што дрхте
као ветар у боровој шуми изнад куће.
Није свеједно: нестала у црначком трбуху неба
проширеног до трске пута на ком везујем очи деци
коју мрак стреља.

Није свеједно: траве познате и ноћу
с корењем под жрвњем мог бекства.
Није свеједно: дан да ми склопи очи
над излетелим ли птицама?

КАИРОС

II

Сестреће ћутње, ако не памтим више зеленило
 премладо за неке мисли без обарача, ја сувише памтим
 воштану руку што је провукла кроз решетке
 камен с ког бежимо сви,
 чије је месо у палими или осеци још увек настањено
 бурама посрћућих облика
 под заветним кораџима без краја.

О завети,
 пређите, молим вас, преко тог памћења истим
 каменом с ког стално бежим
 гоњен воштаном руком
 што скупља за мном секунде
 испале из вреће живота
 прснулих шавова.

Јер он више не памти то прошло, то запамћено месо у
 пролазу налик на реморкер
 који тегли у мени костуре маона крцатих
 костурима што увек ору пред собом неке кошчате бразде
 из којих не класа увек у воду пуштено семе и то је све
 што умеју затвореници даноноћног кавеза,
 иако га обијају изнутра
 приближним калаузом.

О наде, како престати, како обити, како изићи
опет го из отворене најзад конзерве обећања
и поново бити, али сопствено већ колено што не зна да
жели што не може
или неће као што то још чиним да чине лица изишла из
мог лица

опасаног знојем принуда које
непомичне као прст на уснама
испод уштирканог платна јунаштва
памте спржене дојке
што ни забраву нису биле насушне. О где сте, сестреће
путње,

где, победници пораза у зазиданој кући тишине
из које се отимају тренуци на путу још
у човечност што не мора бити пут, као што ни
воштана рука пред речима бледим од тишине
не мора бити миљоказ трајања! о где сте,

шумови бесплатни као јунаштво
испод панцира што нас је одевао
у заветни камен с којег су се и подигла
она два питања на брзину, ова три
без одговора, али запамћена
док воштана рука провлачи кроз решетке
достижни камен с ограницом времена о врату
усуканом, као у носача који трче под теретом?

Ја јесам и човек и остало,
ја нисам све што смисла стаје у те речи,
а јесам више од гласа у трену
пролажења кроз нишан без мећа, не!
у трену проласка кроз сан без меса, да!
кроз кост плесни, не, кроз дубоку
кост плеса на сидру бездна, да!
на муњи с лицем у цвату, не!
на муњи лица у цвату, наличја исцећена
у ноћ неизгубљену, да!
у таму неисцељену од богињавих речи
грла зелена, увенулих лећа, као мој дан
испод небеса, не!
као моја земља на пулсу небеског довратка
што шкрипи на шаркама гнева у трку
кроз семе безвременља стазом
времена, да!
у зрну времена, не!
на стази без повратка којом роне сузе
с тремља очију у лози, да!
низ очи мог и не мог очајања, не!
очајања привученог свим вртлозима
човековог и земљиног света, да!
човековог света, не!

Ти, гужваро црноког меса,
шта си ако ниси видик што се цноросо
просуо из сиса прошлих дана у долазеће
у којима жене толике које нису а јесу,
значи жене које сам могао, преврћу
сликовнице непревртнутих осећања без котве
и гледају љубав у моје слике изгладане
глодалицама гледања што, понављајући једну моју реч,

нижу ниске наде око граа душе.
И она је немирна. И она пешчаним сатом
броји залогаје трајању без иједног
блеска. И шта? То да је све?
И опет незадовољство
што скрштених руку ма шта ће
да измисли у месту? Не, што маштаће док кретање
не исуче себи лик као и сва друга места
смрти.

Сунцу што ме из свог граа избљувало
на другу обалу бацам командосе:
с усни времена липтим на туђе жало
ипчашен из творница на димњаке росе

једини ја бескрајним светом
од звезда одметнут,
једини ја тренутак што нетом прође
неодгонетнут

преко мора где ми се искра у колевици зиба и не зиба
без мисли да пружи ми руке, без снаге у свом
осућеном себи да будем јој ловац, убица, риба ...
једини ја бескрајним светлом

пуштени змај свих реских питања,
једини ја тренутак што петлом
ипчашеним из зора
мами поцрнели глас свитања,

оног што, клизнуло из шкољки и нестало низ пруге
— пруга бива која себи ме увек звала
док липтим преломљен о колена туге:
— росити није престала.

Ни речи више! Дрхтати!
 Не. Бежати свитању из круга што зебе
 просипајући биографију судбини из канти.
 Продужити без себе.

Расут завичајним бескрајем,
 немоје хватам, себе да себи не дам.
 Не стајем увек за мраком, за сјајем
 који јесам јер знам

да нећу себе досећи
 макар пуцао, ја нећу стићи дамар бега,
 тај мост што сваки свој понор ће прећи
 скоком из мозга и бубрега,

макар љубави горућу
 усну откидати морао с усне љубавног шкргута,
 макар разбијао врата смрти још тисућу
 пута.

Ни речи више? Дрхтати?
 Бежати и свитању из круга што зебе?
 Просути будућност судбини из канти?
 Продужити без себе?

Ако немам жила за које бих да се ухватим,
 изговор је и туга без дубљег од себе корена
 док око руку замршених у осећања струјим матицом жена
 које љубав у уста љубе понором својим прсатим.

О дојке скромне, ако у сенци сенке вам поновљен
 понављам поглавље звезда над паралелом струка,
 нећу да гасим жеб видиком у зрцалу лука
 с излазом за млађе; прастарим ласом уловљен;

ако осећам неправилно да жив сам дамаром што правилно
 туче,

ако се отет отимама лету јурећи за њим,
 ако су ми низ струје обијени многи тренуци,

ако је време свом стану у јами изгубило кључе,
 ако оборен, мртав устајем и пујнике опет затим,
 ја од вас бежим, вама у сусрет, о проналазачи,
 о унуци.

И друга је плавет разна. У крајеве рудне
спушта се опет једна сунчана студен.
О казно жељења, јесу ли игде незападне
чежње које не чезну да буду што не умем да будем.

И последња жећ тражи у детелини постојања
верност с четири листића мала,
ал' радост да л' биће непомична као чежња ми постојана
кад пролистам на стаблу тог мора без обала?

Нечије сузе ветровите с лица, округле из профила
не капљу низ огледало скрштених руку а пунас им ипак
бије.

Ни ван њега их нема као да долазила није, долазила
није ноћас да мрак свој источи роси у беле помије,

у ту ноћ, у ту касу пуну кинти страха што звечка већи
од сузе дечије,
у ту тугу, у тај балон пун малих балона које прскање
не поражава,
у то огледало без ње, без мене, без жећи, без дојке нечије,
у то огледало незапослено њу неизражену да улепшава,

јер то је та ноћ, тај ја тужан од туге што стишће ваздух
у срцу да тесан
згази последњу свећу нади што сунце покушава.
Сад слеп, не чујем мирис мяса под дланом сећања, па јесам
ли још, јесам ли док звоне ти будилници крај отпалих
руку загрљаја?

О љубави уопште, без ње, без свог гласа ја теби припадам
више но смрти
низ чије катаракте ношен разбијам се о стене
разбијене; а мртав пре својих кости, журим пре вас да
уђем, о мртви,
у огледало скрштених руку без мене.

Од ових ретких звезда до жиже свих времена
срдитим фијуком метка најави одласцима добродошлицу.
Без пртљага памћења, без слутњи — севај
ван тачака у којима прошли трен ломи сутрашња своја
колена.

Без суза на расстанку ни суву марамицу
немој да дигнеш. Никуд не гледај, не оклевај, не певај.
Та тута нема трасе, нема компаса, нема ни рума
у механи осећања на трезној обали друма.

Унедоглед пружи се цео, друже набреклог флока,
напусти облике што млечношћу маме,
не прежи колевке у смрћу наговарене цунке,
не тегли их као жене љубављу раздрга бока.
Ти ниси пристао на непроверену вагу таме
на којој је млечни пут лакши од капи смртне сурутке,
изићи из доба дојки, вимена, звезда помешаних с мраком,
ти, одвајкада само живих тајни лаком.

У пролазу нек за тобом лају пси из саксија босиока,
нек промичу небом цунке, нек с њих ти машу здепасте
жене што се протежу на цртежу маслињака среће,
ти проћи да им не би видео дупље пропуљене од мозга
до ока,

лишће искуства што јесени, љубав у леш што излеће...
Ништа немај. Немај ни панцир. Неприметан кроз пролеће
проћи ван укуса пораза што прожима видик бескрајни,
ти свој; ти јак; ти жив, коначно одран с језика мртвих
тајни.

Бити,
 не гасити жеби,
 не давити се у пићу,
 разбити мало,
 разбити великих љубави
 огледало,
 из њега просути чашу осећања
 и, окренут открићу
 невинијем од девојака
 са травним дојкама на увојке помешаних
 увојака,
 преко срце срца газећи, поћи
 трком бржим од месечине
 бићу
 иза типине.

Бити! та трава која сам можда још увек.
 Нисам ли, висећи низ конце трајања,
 био љуљашка на којој се ноћас зиба
 месец с криглом горчине на врху игле
 кајања?
 Не памтим сваки степенник преображаја,
 не сећам се амеба више,
 ни жеби риба,
 сећам се чигри светова испод сирове кипе
 нестајања без предаха. Понекад
 још осетим у себи режући рог
 бивола над тигром.
 Не. Његовог скока се сетим. Но тад
 с текуће траке очајања
 задими творница питања
 у лоптама што се одбијају од зида
 с оним упорним: ко си?
 вид привида? камо, машино немира звезданог?
 шта тражиш дном струје што те носи
 несагледаног кроз годишња доба
 ван цеста,
 зашто обнављаш бунило нагона
 кад лет тај пљоштимице твој
 пљује поносу у лице?
 Је ли то бити,
 о тајно непомерених зебњи што кокодачу

над јајем
с пиетом плача
већ у њему, над зебњом што ропски кукуриче
под тубим сјајем изнад својих крести
са чијих рецки пас лаје
на свако питање као на причам ти безвезну причу
до краја што не траје...
И тако даље.

Бити! Разбити зубе тој зебњи што шкргуће стиснутих
усана трајно,
обити браву ожиљака,
извући врхове стрела њених неодговора у мом месу
под кожом цивилне љубави у кругу.
Рађати војнике
против ротирања седмица око тишине?
На силу бити
друго? Постати строжи
према себи и својима у седмицама пре и после сопствене
смрти,
под вртешком што нас крепи и множи,
али не сити
ни живе док нас на ражњу живота врти?
Бити го као смрт?
Бити противона?
Померити камен зебњи тог узимала-давала
мог цвокота
у пулсу васиона?
Бити све време само залет чисти
за одраз преко летве смрти, за скок вртоглави
преко њених успутних сетви и жетви?
Прескочити их? Утрчати из себе мрава и лава
у себе избављеног и те последње труни нељубави?
Све догле одбити?
Бити!

Нек виси ко хоће низ љубав на дављеничкој сламки,
 ја рушим и даље у пролазу цуре са миљоказа.
 Ако их обарам и притискујем на плочнике што не криле,
 не одлазим ли и ја из лука тканих од истих замки
 од којих су биле све те нежности отете сидришту срца
 без стаза
 на којима смисао зарива себи свој кљун у вратне жиле.

Не гази за мнош. Не течем ја да дотечем
 до закованих врата под којима сунце лелече
 над напуштеним дојкама које не љубе други.
 Ја други сам који нисам, и, сечен, ја сечем
 од прве среде ујутро до последње среде увече
 да себи пресечем ток што струји у валов тути.

Стићи ћу бар себе: час с три фара којима гори средња
 жаруља само. Под њом сам мањи и брже од себе минутим
 на цести коју прожимају муња слепи судари.
 Ако! Прошлост ту ћути; слутњу гаси штедња
 снаге што ми је нужна да, скупљен у њу, изјутрим
 без оца и сина у простор где закони нису улари.

Не гази за мнош. Престала је рика сред јеленског града.
 Из набреклих пећи што дахћу под теретом циглана
 шмркови моје не уливају сневе

у калупе млечних ада, у калупе бебуњавог рада,
 у калупе телића који би сисали вимена све сувљих грана.
 Да их је још, један бих бескрај с њима могао да не удавим.

Али мој посао је друкчије бити на напорнијој обали.
 Све друго је удес на живим пилама без краја.
 Ако не циљам ни у шта прамцем свог суровог брода,
 ја циљ не тражим под морем у ком сви прошли и будући
 ваи

жуде дубље битке од месних окршаја
 што знају да нужност није сазнана слобода.

За углом она права свој подсмех крије
 а неће да је не буде као што мене није.

Између сто хиљада сати
 који су друкчи могли бити
 један би смрт да обрати
 — Грлити! Грлити! Грлити!

Мада му тама везала крила,
 ноге у тешки оков стегла.
 Је л' икад се љубав обистинила
 док није на себе свој нож потегла?

Између сто хиљада сати
 који су моји могли бити,
 један хоће ли да се врати?
 Грлити!

Окренут сину ког нисам дао,
 глас ми зацвила пребито псећи
 кроз кост и месо којима жао
 на љубав што нисам стиго прећи
 пре но је немоћ стала пећи,
 а тврда, још при, још устрептао...
 пре но је поноћ рекла: Лећи!
 а жив а свеж а жељан као

смрт смрти. На камен сам сео
 псујући љубав што безгласно
 шамара глас ми који, бео, бео,
 од белих речи памти — *касно!*

На игру — противигру слати!
 Расут низ небо ја врлетно,
 сад не знам где су моји сати
 што снагом срца, разговетно
 на буну су живот неприметно
 некада могли превртати...
 На живот буну, ведар сетно,
 ја бих поново узалауд звати...

С противкамена на ком седим
 ја псујем глас свој који страшно
 затвара прозор и, док бледим,
 не жели рећи ни то *касно*.

Из људске секунде себи недовољне
 изишао је њен дах
 на доње
 вратнице камена
 незакључаног. Остао је страх,
 та кост муње у грлу сустале жене,
 остао је страх —
 дигнути прамац времена
 заривеног погледа у мене.

Збило се све у трену
 што нетом се сурвао
 низ слап минутан.
 На сену је лежала,
 глас јој се дамаром неспутан гласао
 а стас крај ког су снови надимали нове
 удове љубавног рада отварао је ноћи
 трен поново рашкргутан.

Тад испод мишке грома
 севну лице муње на часовнику без кости.
 Далеко једна
 постоји ливада

са стогом тајних игри у сену.
 На то сено несјаја
 више неће никада да се врати
 трен испео лицу њеном и мом
 из одаја.

СНИМЦИ

I
ТРОПИ

ЛЕТЕБИ

Још непреведен из сна на фосфор времена остављам Алле
у чаши њиног варзила
и бежим од земљописа у руци лепотицама под граном
незнаних места.
Истино, три бих окополутарске бројанице нанизао без
млазњака Rapair do Brasila
да сам с двокартом свести рекао малој: Лет није сва љубав.
И биоскоп јој је цеста.

Под разапетим орловим кожама небом без перја сад клизи
ми гневом омуњено раме:
све ближе кајању гром сам углављен у дан без зглоба,
мрак сам ишчашен дну из жлеба.
Можда се зато све оне купе сђних цветова и чине,
облачним бачилом разбацане,
улицинска најједном обала дохлапела на спруа
предафриканског неба.

Ил' можда страх за прозором звезда тај је слепац гласа,
тај је простор прних длака, бескрајних сенки?
Ил' сам завапио можда? Можда се део мој вратио?
Ил' очи ми можда солнуле
голије од новорођенчади пред дојком? Ал на пути
најбаснословније од свих светом женки
архтим између поноћи и зоре, у чије јој вале ноге с вала
мог срца клонуле.

Не кривим смрт. Ни њен још увек цвокот присутни.
Не кривим себе. Чужност ми плави још уста.
Још ту је. Димећи лицем окреће се зори и пије четири
лимуна плава,
четири лимуна ватрине изнутрице што куља мојим
моторима из крилних испуста,
а море јој преко очију. Свест би јој једну вечност на
рамену мом да проспава.

Албиноси предјутра, вашим је прстима збрисах до зеница.
У њен траг да незагледан
не упитам је, лишен већ сенке јој што прва побеже
љубави испод тврдог стега:
ко први неста? да л' црног угарка она на чији одшкринути
воњ миришем нечедан
над тим угарком, ил' ја који њим сам цртао струк други
преко купе брега

снежног од другог свега? Ја? Она? Ја пред љубављу падам
ничице ма откуд долазила;
ипак, још у наручју Предафриканке, измеђ таме без броја
и јутра без светле стеге,
јавило ми се плавокосо једрило што стало је да дамара
изненада на жалу била
крај неонских река с коњским репом, над најшкргутавијим
ушћем освежених усни жеге.

Тај жал зна судбину. И смрт зна. Из мрежа им клизнух
рошавом поњавом нагорелих костију
и клизим над кратером без лаве, с лавом Средоземља
за вратом као да ме чувена
није грлила жутоцрвена, жутоцрвена, жутоцрвена
Африка нас свију,
у чијој су голој крви прадавно два зрна кафе смрвљена.

Зар би време фосфорило и где доксе не умачу Алпе
у зелену чашу варзила?
Сан је преводљив. И настављам пут до несилованих места
тропа.
Без двокарте низаћу окополутарске бројанице млазњаком
Rapair do Brasila:
мала, ја платну твоје хоћу да отворим очи. Преко цеста.
И биоскопа.

ОБЛАЦИ КОЈИ И НАС ЧИНЕ

1

Изгубљен као дете
мог бескраја знак плаче
између расутих играчака.

Оба му срца цетге
под пулсом небеског медведа
испуњеног пиловином
једнакости.

Медведу жеља је медвед
а ја, неједнак себи,
сањам друге додире.

И чим изгежирам у шуму;
пролећем зајудим јесен
прожету великим струјама
истрчавања.

И кад се понекад препознам,
у себе сав не станем,
слеп од непрепознавања:

на прагу преламања снова
из своје белине
зрачим нестрпљивим бојама
с немлечног прозора смрти.

Испод печурки што се пропињу
 букти дрвора борова отворених амрела
 са сенкама у ерекцији.

Промене у току већ захватају свод
 унутрашњег распореда
 мајки млечног пута.

Комете на њиховим прсима
 изјатиле су те сенке
 у разрогаченом трку преко жара.

Врат им је истегнут у лабудове
 ишчашене из стаклене маште
 језера несећања.

Над сферним огледалима ипак
 пењу се уз мердевине што расту ипак
 сенке двоножаца решених да угасе звезде

ниједног отвореног неба.

Ти савијени лукови су жене
 с чијих бедара не полазе
 одапете стреле
 самоубилачких намера.

Три степена јужније од задовољства
 један бледи предветар
 разноси пластове
 хладне од промашаја.

Промичу итабетиначе и жерараке,
 промичу Уруту из Сурабенте, сва махнита,
 промичу гладна жита Кликошенга и туга Кобиција
 сва у кикама муња, сва у сикку кобри,
 сва под кореном палми, над оком од антрацита.

Ах, промичу и облаци прожети леопардима без очњака
 иако им диме димњаци с вратовима без речи.
 Памћење не гарави увек тај прст без руке
 за прстен света што се
 у пролазу не поверава.

Гледан одозго, и ја бих зато залазио
 као тај облак на нули видика
 и првенео као машта голе жене
 ухваћене у прељуби
 без облика.

И ја бих да сам сав друкчији! Али кроз кланице облака
 видим земљу како увија ране у газу од змија.
 Налик на округло убиство у прним наочарима,
 откривају се ожиљци последњих гребена
 и других бојишта, неозеленелих упркос цвокоту.

Било је довољно да ветар покаже прстић
и кошуте су се предомислиле.
Сад су то младе жене голе под венчаницама
сасвим провидним иако су натукле на очи
кукуљаче с тапирском маском бестида.

Носорозима и то је довољно да насрну
убилачки рикнулом справом из канија.
Неуплашене, жене су се ипак предомислиле.
Нису ме позвале. Али бели диносаур
срца стао је између њих и опасности.

Било је довољно и толико да у лудом спусту
отрежњених скија преко пршића плаветнила
чији сам саставни део пред женама
станем са штитом целог неба у руци
између њих и очију закрвавелих

— ножеви убодени пре убода.

То је земља без сенке ујутро
земља без туге увече
човек без гробља за собом. Ја сам

тај корак од седам миља без краја
завезан одозго и учворен
у неиздржљиву тачку воље. Ја сам тај

страх раширен одоздо као прегрижени образ
нултог меридијана на колцу бескраја. Ја сам
још једна спала образина. Ја сам

тај споменик века ипчашеног из времена
као младеж без тела, као израз без лица
у каменој мрежи знакова. Ја сам тај

одрешени чвор сунца што дува у своје канце
тај бодљикави жар заривен у теме
прошлости од зноја без водоскока. Ја сам

та земља без сенке ујутро
земља без туге увече
човек без гробља за собом.

Не теглим сећања да бих био
оно што јесам јестећи у пролазу.

РЕКЕ

1

Пре јутра, измрвљене у сну,
почињу да испаравају сунцу на уста
иако су му закована.

Пре поднева му из чворноватих ноздрва излете
сирови таласи с главом што пени
на вртешки без престанка.

Пре сумрака зелена јата мува
гуменим крилима избришћу
несварени костур вода.

2

Стоје укуцане
и то је мртвачки сандук на ломачи.

Не просипају се
ни кад се разбију чаше што су биле облик
матица без почетка.

Не теше им душе без ушћа
пегава леба змије
између рибљих трбуха обала.

Испаравања увијају чела
увек за шаку изнад уста.

Спавају углавном између крокодила.
Они их понекад повуку за колску руду
и поремете лење у њима звезде.

Не зна се како.

Леже углавном на боку
знојећи се на издасају под попијеним небом
неугашене жеђи.

Не зна се зашто.

Брушени машинама гравитације
таласи му сисају коцке шећера од лапора.

Надлетана слепим мишевима
струја му мисли на дојку пуме.

Не личи на крвопију који заводи крв у вратној жили.
Осмех му има чар дебелих усница нимфоманки.

Месо му се чини врло нежно у заседи парања
зубатијих од ма које смрти под муљем неба.

Док једном руком пљиска над катакомбама риба
другом је као метак просвирао кроз све пршљенове.

Док једном руком глади гриве без крљушти облака
другом ломи кичму неудојених бића.

Хтео би да тече на три спрата као Брегава код Столца
између липћа дувана од подрума до неба,

али неко је рекао: — Не умем
не умем ако умрем.

ОБАЛА

Свака нерашчијана перушка смрти
без питања ставља јутро у свој спектар.

Тамо свака латица дивљине
брка презање крвотока с изворима.

Тамо сваки цвет-месождер купа очи
у жилама лањске росе.

Тамо свака ноћ има материцу с два улаза
за кобре у канцама паука без мреже.

Свака мрља сунца на земљи тамо
крв је у потрази за још једном кривицом.

СВЕТЛОСТ

Лук дана над амфитеатром привремено
пун је црних очију. Њима магновене севају
муње. Да оне нису пијавице веће од очију
не би се виделе. Да очи нису брже од океана
не би се чуло грчење жеља одоздо до врха
кружне скоро потковице са безброј плавих готово
огледала. Утврђено: једно само постоји огледало
од најстрашније страшно убрзаног врха мрака
избаченог сигурном руком сунца. Засада
без промашаја. Као ни смрт
досад.

Није немогућ као сунце итиопатиратикуа.
 Он постоји не гмижући ни тако недопаљиво као
 човекољубиви игуан, јер његове су ноге
 четири секире у рукама четири убице. Но то би
 могло бити само његово оптерећење
 аждајским наслеђем. Остало је ионако
 аждаја која преврће језик пун птица,
 тих чачкалица које певуше живећи срдачно
 међ његовим уздасима од многих кама.
 Што оне не предају желуцу,
 то не постоји. Иако му зуби нису пробушени
 као у кобре, ни они
 немају живца сажаљења:
 крв жртве успорено лишаји
 у бујном зеленилу.

Низ сваку нит паучине падају сунца
 изједначених тасова с очњацима поднева у бунилу.
 Сијесту смрти не ремети ни река што једва мила, ни ветар
 који не открива свој смер
 пред склупчаном змијом и игуаном без покрета.

Испод далеке настрешнице одјекују ударци чекића.
 То неки човек кује усијану рудачу
 друге светлости чије искре и не слуте спољне мракове.
 Али ако неравнотежа није могућа,
 све остало је мак побледео од смрти.

Зато игуан почиње да пуже у правцу настрешнице.
 Глув, он не чује чекић човекова срца. Слеп за другу
 светлост,
 он гмиже у сусрет умереној топлоти крај чијих би ногу
 заспао. Змија наставља да одмрсује своје клупко.
 Било би то све што је било, да је немирни човек отишао.

НЕПЕНТА

Латице месождера наставиле су
још луђих боја да варе
кап росе спалу с мрављег јаја.
И у сенци печурке непенте то воле:
кувано тврдо, помало исколачено,

као да није мравље јаје већ зид сунца без темена
у ужаснутом одскоку с нагажене змије; као да је то
ипак некакав човек који наставља да се вере уз брдо.
На чији је стигао врх. Одакле се одмах бацио
у почетну хладовину кратера без капи сунчанице

над собом.

ЛАМА

Натоварена лама пролазећи обалом
није пожурила иако се уплашила
песка што је ситан и сув
сикнуо између њених раскречених папака
као жутоцрвено семе крви.

Сто корака даље блунула је
две лоптице лишћа слепоног зеленим желучаним соком
и сто корака још даље срушила се
онесвешћена као после врхунског удара љубави
већег од мутног праоца крви.

ВРЕМЕ

Сјај сувишан себи прежива
дан трајан;
ја — лишен загрцнутог почетка
а крајан.

Из преврнутих целова трајања
рушим се прав:
име је тешко бреме
и заборав.

ПЕЈЗАЖ

Ту је убијени бизон одеран као први плакат с тарабе
заранака,
ту је с небеске врзине први пут обећано: Сунце се враћа
изјутра

на пацу! Ту је низ звездано трње прогорелих опанака
и друга ноћ потонула у себе унутра
кроз грло облака;
ту је под слезином црнца кртолила ватри у трапу;
ту себи се вратила с пута
ту да запали месецу прву плинску чарапу
што одрана као бизон, што као термит жута
осветљава ноћу понекад
у жилама предатома ту животињску фарму
у којој нико не бди над самом од себе фотосинтезом,
у којој сунце крволипти у сменама грома,
у којој кондори хладе чела запаљеном понекад лепезом.

Ту на том жалу где су се искрцали људи очију
староставних,
ту где су бацали себе из кости у девојке као камење
с рамена,
ту на том шљунку којим поток забада свој меснотравни
врат с месом сенотравним
у песак где се утиснула стопа прве речи времена, с грлом
од кремена,
с лицем од жаљења; ту где брзо заборављене муке

рабања имају округле гласове ловаца са љуском тишине
без семења,

ту где крв бизонска лако се пере с руке
уморне више од разбацаних грљења
мање од лўка; ту на животињској фарми живота, на бйлу
предатома,

где нико не бди над самом од себе фотосинтезом,
ту сред експлозија сунца за радно време грома
коме кондори хладе змијско чело плавом понекад лепезом
безнаба,

ту,
твоја се слика мења
и у води што не тече.

Све ближе теби
гледам себе у очи
неиспржених зеница.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ИСПРЕД СУНЦА

Сунце не прети омрћу,
убија
без слузавих речи
што сећају се крпа кишних облака
над насељем.

Сунце не обећава живот. Раба.
Али крпа што се у ваздуху грчи
исувише је ведре
да и немогуће насеље
не би било обећано.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕОЧЕКИВАЊА

Клеште што ме с леђа хватају за врат
два су прста духа светлости.
Дижу ме из воде
што могла би да буде од сока цитруса
да није од моје крви

која је духу сунца траг хране пронађене
његовом магнетском иглом у мом месу.
Оно му окреће ране. Два сунцокрета без прстију
горе, ране горе, ја горим
под његовим теменом од азбеста.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ВАТРЕ

Понекад на рендгенској плочи сна, кипа
види своје капиларне олуке захваћене сүпицом.
Њени угљенисани зүби почињу да палацају тад над
несталим крвотоком пре но што превођење с пепељавог
језика жеби на бело усијање значења не запљусне
цвркутаве гране свим речима из дебелог речника:

високи језик тишине.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЖАРА

Бик не залази после кориде
на вратнице запада. Плућа му пробушена
рогом унутрашње сунчанице. Месец се зато
тетура на све стране арене
подвезаних крила.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЖЕБИ

Кипе полазе из ведрине над облацима и лију
из кенгурских тоболаца напнутих на крило
те љуте путеве
напрслих усана, испражњених вена.
То су ти свици између мене и мене.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕДОДИРА

Иако иза те пране не листа име опасности,
иако се присутни паук све више смањује:
из сенки вреба навика
с несмањеном кесицом отрова. Муња је
претрнула,

иако је и та чаша припала судбини, иако
су јој зидови људски непрозирни
од испарења што се диже изнад једног сна сувих очију.

Али те се две сузе у узама туге састављених дланова
нигде не признају.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЛЕНОСТИ

Подне ту почиње од трећих петлова. Њих нема.
Подне наставља да пили профиле; до поноћи
траје; тад почиње период кише. Она
неколико година за редом пише да ће доћи. Али
изгуби воз и не пође.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЧЕЖЊЕ

Девојка камених бутина
отвара таласе
што миришу на зној неке правде
чији су извори до дна
изуједани варницама

као ноћ преврнутих рукава
све до суварака костију
препуних масница
чије се језро пура пред уским грлом
мора прожетог сисаљкама сунца.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ТУГЕ

Месец потамнео у средини од ударања у бубањ вере
личи на провидно чело прбавог оца црне магије. И
оно је потамнело у средини од ударања у бубањ вере;
али месец провидна чела котура исту причу
заривену до петељке у округли сјај матера.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ТРПЉЕЊА

Мрак се диже —
усправан стуб чађи
од колевке до тишине.
Оданде веје онемело
лишће неспокоја.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА БЕЗНАБА

Између наковња дубина и чекића светлости
све звезде из сазвежђа риба
спљоштене, једна по једна,
падају низводно
у заборав.

Из ковачке шаке тог понора
отвореног као желуцац непенти,
ни Јужни Крст
с огрицом од црних инсеката
није жив дохлапео.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА СТРЕПЊЕ

Кад с кратким се трзајем откине лист сеспоње
под врућим спрудом месечине испртане змијама
дебелим као буктиње,
и најдаља звезда изнад крошњи
прети ближа од присутних лавова.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРВЕ СУРОВОСТИ

Поток отворених шкрга престао је да се праћака
на удици од струне дана
отечена трбуха
као у црвенокоже деце
храњене песком без сенки.

Само је алигатор зубатих зеница
провирио из говећег бурага у плаћаку
као да се њега тиче
љубавни урлик пуме
са месеца.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА БУТЊЕ

Таласи великих мишица
тетовираних огледалцима с исплаженим
сунчевим главама, бацали су сву ноћ шклољке
и трушине звери на усијану обалу. Јутрос се
и она грчи: глувонеми чамци клизе низ струју
без језика.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕПРИЛАГОБЕНОСТИ

Ловци не ваде ларве из својих пнојавих табана.
То чине секвоје кад до корена савију гране
под теретом папагаја. Оданде
их они кљуцају кривим кљуновима
као семенке из сунцокрета.

Али и дрхтави рогови пужа
од истог су заорава и храбрости
кад испод трбуха уснуле кобре траже
кап убитачне свежине
за своју нагорелу сенку.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ТЕРМИТА

Далеко од усправних фосила
дисали су не сећајући се риба.
Својом су тестером
настављали да пиле ампуле гласова нечујних
испод земичке земље.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ДАНОНОБНЕ ОПАСНОСТИ

Дах се не миче с огледала дана.
Пустиња не отвара могући сунцобран жеље.
Птица што је полетела с палме
пала је угрувана песницом одозго
чим је раширила крила.

После поноћи је сунце заборављеним копитом
стало да газе слатки плод дурија.
Све ближе његовом оку од динамита
пуже
неонски штап пантера.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ИВИЦА

Потонули континенти
дрхте у овом лишћу.
Прекинути конопц памћења
ни на шта не обавезује
стабло јантара с кореном у плавети.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ДАМАРАЊА

Тај кондор плећат као зној каријатиде,
тај кондор с главом на опругу, с крилима од две лезе,
тај кондор допола у једњаку удава
узалуд откуцава време перјем лакшим од земље
с које се не диже.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА КАКТУСА

Нисте ви то само,
већ заједно ви и ја
у међусобном непристајању
истопљени загрљајем што нас не пушта из жиже
иза бодљикавих жица љубави.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПОД КАНЦАМА ЗВЕРИ

Требало би имати приземније очи
да се кроз уопштenu боју крви
сагледа растављање анђела на састојке
без капи воде
у безваздушном месу.

Требало би имати жуте очи смрти
да се кроз уопштено истицање крви
сагледа грчење жртве одапете с месечевог лука
пут исте неизвесности
жедне другог срца смрти.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ОДРЖАЊА

Дуж небеске цесте глади обасјавају споља
немогуће наде.

Једна, одране коже,
била би налик на мене кад улазим.
Али небо не укида туђину меса.

То љубав чини. Зато те волим обучену
у сенку коју свлачиш мојим прстима.
Они нас изједначују. Ми смо месец
с црвеним лицем решоа. Ми смо месец
кад утакне прекидач. И кад га врло блед

извуче.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРЕЗИРА

Кад би ме неко питао: куда? Куда?
Кад бих му рекао зашто. Зашто? Да л' би се
вратила невиност јутру
пре смрти
прерушене душе?

Кад би ме неко питао: зашто? Зашто?
Кад бих му рекао куда. Куда? Да ли би
осећања наставила да ветре из пора
отворених мислима накострешеним
против ниских једначина смрти?

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРКОСА

Пчеле понекад примами жар
што удвостручен замирише
на цват пожара. Нас —
могућност да крајеве света
савијемо у бумеранг

и бацимо. Знамо, после неког времена
вратиће се прве жаоке извијача
и зарити
у касапницу погледа
разведеног од вићеног.

За њима ће наићи кајмани на самрти. Али
умреће тек кад долетеле пчеле
исисају последњи трепет крви
ригнуо из беретки очију:
четири бумеранга уједињена

у судару.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА СУДБИНЕ

Виша од крошње хлебног дрвета
нетрпељивост расте шкргућући
над полугама крви. Наједном
огољено све је до тајне што сикће
долазећи из сваког основног правца.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРОТИВСУДБИНЕ

Искључане су већ све очи хлада
али излаз није отворен. Чији то
бесни пси лају с ланца
пред вратницама од кречњака
што се не мрви на нас?

Ни камен разређен у ваздуху
не води никуд. Ко да прекорачи праг
окамењеног тресетишта века стиглог себи до половине
уста,

кад ноге су од воска, кад душа је од страха
што не отвара сунцобран у трбуху истопљеног сунца.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ОТПОРА

Напуни све бидоне жеђи,
пустињо! Наоштри све зубе
турпијом!
И тај мртвачки сандук
пун је покрета.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ВРАЋАЊА

И вода што ватру гаси,
пријатељу на ломачи,
скраћени је грумен сунца.
За њега без одмора ради хлоропласт
у зрнастој лабораторији светлости.

И фотосинтеза што претвара ватру у љубав,
пријатељу на ломачи,
превртута је нада упркос сажетом грумену мрака
што неуморно ради у зрнастој лабораторији
прекопута светлости.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА БЕЗ ПРЕДИСТОРИЈЕ

У овој је колиби становао један мој познаник шофер;
његов је таст имао доброг пријатеља
који се у детињству играо с неким сад професором
чији је даљи робак био кувар у штабу дивизије
за време рата, тамо преко океана.

Обично се претера, али од рата, кажем вам, нема скупљег
посла.

Све је безвредно а ничега нема. И најзад,
човеку је непријатно да се већ у поноћ спотиче
о мртвог Европљанина коме је у подне дао да једе.
Црнац који ми је то причао не верује у приче с много
релеја.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПОСЛЕДЊИХ РЕЧИ

Нисам узалуд огољен:
још не залазим.
Нисам узалуд стигао:
још не налазим.

Нисам узалуд заслепљен:
опет почињем.
Нисам узалуд попио чашу светлости
— непосматран.

Нисам узалуд опрезан:
пролазим.
Нисам узалуд присут
— још више видљив.

ТРЕБА БРЊИЦА

1

ЈУТРО С ГЛАВОМ У ЗАВОЈУ

Крв је бол:
лице храбрости окренуто лицу ватре.
Између њих — одвезано сунце смрти
наднето над откуцајима даљина.

Сан је бол:
око превучено перјем окренуто оку избразданог меса.
Између њих — чланак плавети
у беочугу светлости. Још безимене.

Крв је бол сна:
негрануло лице обиља окренуто пргавом крзну заласка.
Између њих — вага узнемирених дланова
над рубљем у кориту заборав.

ЗАМЕНИЦЕ ФАГАМОРГАНЕ

Ја сам ја
 лице закључаних врата окренуто избушеном лицу двојнице.
 Између њих — гавран с поруком
 притиснут цигљама темеља.

Ја сам ја
 лице тајне окренуто сазнању без лика.
 Између њих — уморна кошуља извора ознојеног од
 крви извидника нестрпљивог настављања.

Ја сам ја
 лице чишћено ћутњом окренуто лицу без речи.
 Између њих — месо свитања скинуто с костура што
 стење у једном трапу под разним подовима.

ОЖИЉАК ЋУЊЕ

Ја сам ти:
 лице немладе мајке окренуто лицу нашег у њој сина.
 Између нас — дивље траве неједнаких власти
 једног израза.

Он смо ми:
 лице ћутње што боли мене окренуто лицу речи што болело
 би друге

да песница између њих не удара одоздо
 у прегрижену издају на врху језика.

Ја сам ја:
 споменик без биографије окренут камену љубави немогуће
 између машица леда којима вадим из реке жара
 врх језика. На њему се прчи незарасли ожиљак нечега

што била би храброст од 24 карата
 кад не би, као човек,
 била и све остало.

НАСЕЉЕ

Ллема је такође,
Ллема је такође град Кумове Сламе.
Ако ту расту жито и кафа и гвожђе,
гушће се ту но игде на самоћу руше таме

од живе
нерођене као и ја
невин — препознајемо се.

Препознајемо се и кад оштре машине термита
пробуше вреће насеља под врећама месечине
и све истресу у реку. С њом крећемо боктепита,
ал' крећемо, Ллемо, до врага, крећемо бестрага низ шине
од месечине у кафи с табанима од жита.

О, просторе!
Крећемо у време.
Ја осуђен
и доле и горе.

Термити свитања,
термити свитања буше плави сунцобран даље
од мора и даље од неба. Продужују нас лугања
кроз те преплаве те спласнуле траје
од живе,
нерођене.
И оне невинне — човек је препознат.

Препознао си време савијено у спиралу
дана с лажним именом; ноћ пошла исто *на дивљака*.
Ми се не враћамо више; не пружај нам свиралу
што те понавља у три вечна такта
с несталима у твојем огледалу.

Време пред празним зрцалом, здраво!
Игро грљења, игро губљења,
пре краја трења о нас ненађене,
још ниси добијена!

СЕНКА НИЧЕГА

Длан без воде, испарио путем до уста,
оставио је за собом сенку у праху.
У њој траг друге сенке независне од невода соњених кречом
чији се прсти од тишине шире између обала лишених.

Не пије, не траби, не једе, а усне јој од сувог сунђера,
очи од дрема, тело од — немамеокохлебног дрвета.
Ако не мисли, око ње липте недестилисана осећања
у малим прашкама зноја с реперним тачкама од фосфора.

Исувише је окато то светлугање да не би дрхтало
у свету што шири се као звук на рубу пошланих кругова
безводне воде
кроз просторе премале безбедности.
Устајем. Устаје. Али колена њених у њој мојих потомака

клецају кроз крај којим не они, којим она посрће
преко камења. Из њега мртви распадајући се зраче
и не престају да се страшно опиру
расту тих издубљених сенки бржих од распадања.

Оне су скоро густе на том окрајку простора
с устима од вратница пећи, с грлом од тунела ватре.
На њој крчка изгубљени лонац живих што се преобраћају
у фетусе скрштених руку после убиства без непријатељских
осећања

над јаром прнином.

БУРМЕ НА ЛОМАЧИ

Из сржи ватре говорим
прашњавим гласом што се вере
уз дебло искидано на лишће
црвених прстију.

Говорим из безбројних петелки дима
из њиховог плавог ока на врху чиоде
пужа голаћа напетих рогова
у меком пролазу.

Говорим из левка неба ископаног под земљом
на којој не свршавам.
Ма из које ме тачке њеног лука хитнули
бићу подједнако далека себи.

Говорим из закона напуштања себе.
Он ми је разбио грумен срца на искре.
Ниједна ме од њих не изговара целу
разголићену до глинене крви звезда.

Говорим ближе целини сасвим наоблачених вена.
Из њих полако дими мимикрија радозналости:
умаче врх стреле у осећања
латица гушћих од крви.

Угљенисана граа говорим
спољним гласом сунца
одрешена језика
до краја.

Говорим пузавицама вира
где процепљена језика димим
с две бурме ћутње око два сиктаја само
из плаветнила без промене.

ТРОПСКИ АНТИТРОПИ

Једна мисао у сенци
повлачи руку пружену
по милостињу светлости
иако конач што је ушива за мрак
није од кајаса
који га држе.

Исто нек окретање оштри
нож и свице што запаљени пљуште
с тоцила немања.
Исти нек паламар веже
обалу пуну бежања
за брод крцат местима.

Једна излишна пловидба
спасава нужну храброст
од нужности.

ПРОКЛЕТСТВО

1

Заријем ли нож у наранцу ватре,
прст у кратер, војску у кланце, срце у изворска уста,
бунар у рану, жар у месец, пацова у душу,
ти нећеш моћи да ходаш по пауковој нити, по води
као ја што лебдим над пртама судбине на длану.
Ја могу да волим и убијам,
ја сам човек против њих.

Нек дрхтиш од очију окренутих пут црева
до кобрине главе у саставу бедара,
нек одмах иструле тобом отпечаћене материце.

Заријем ли нож у кукове обле жене,
у празно нек се испразни празнина,
заријем ли нож у тебе који се још не грчиш,
севнућеш као небески буџањ под маљем

свим семенкама
у осушеној бундеви.
Не грчим увреду, ја сам човек против остатка судбине.

2

Нек зарије се неуверени покрет шкорпије
кроз зимзелен дана што купа се
порушеном реком у коју сам просуо
пољицу сунца, задрхтаћеш под пољупцима слепих мишева
чије су усне од горућег угљевља.

Нек нож уће у пену псећег беснила
и наличје ће твог јосећања пасти у наручје смрти,
замрсиће ти се мисао у лобањи под небом
као корен кафе у црвеној земљи.

Нек зуб о зуб се оштри, нек таре их тоцило срце
о конопчиће дима око врата ламичака,
о коношце дима око врата пламена,
висићеш тела низ палму.

Дрхти, цвокоћи док заривам нож у правцу отварања земље,
у правцу поља којим бежиш,
неужаснут увредом коју си нанео мени,
ужаснутијем од ножа у канији увек пуној
испарења непобуњене душе

судбине.

ИЗВОР НА ГУСТОМ ТРГУ

Тај круг широм отворених вратница између неба и земље,
тај круг на ком митингује трајање у наставцима
без нарочитих изненађења,
тај хрг неба до земље што га пуни
токовима жеља без плаћених улазница за утакмице под
крововима

што се множи над авантуристима без авантура,
тај крвоток није нарочито прилагођен
љубави, о, проналазачи.

Ја желим љубав, ја постојим упркос тути
тог неспретног простора што ври ширећи се
без много маште преко затворених постеља неба
где се као и на земљи
очекивања не испуњавају очекивано. Зато вас и
проналазим,

о, проналазачи љубавног разређивача смрти
у белој кошуљи авантура без авантуриста,
да сунчана тела поцрнела од рада букну дивље
узбуђена пре грљења, благо усређена после
у исти мах то пре и после
заувек.

НЕВИНОСТИ

1

То мирно попрсје од катрана
брушено тоцилом месеца
мој јесте немир.

Он ме наслепо води обади
где смрт ми окреће леђа
мој јесте немир.

У сну сам безводни крај
кроз чудо подземних токова
— волим себе пресељеног, лених ногу
у њој.

Постоје и други катапулти
за шљунковите дојке.

Пољупци ромињају низ олуку
без задржавања у зори
млабој од ноћашњих крила.

Постоји млеко изнад кровова
и руке што га држе и кад ускипи

под уснама из почетка хладним и немим
као успавани багер за дневни коп.
Чак и ноћ с пирландама о врату још личи на себе

све док задовољство не пробије кроз стакло смрти у
парампарчад
низ чији се пршић спушта скијач сунца сасвим непровидан.

Постоји тај хук превазиђен
жижом без граничне рампе
за даљине што делиле су просторе од корака.

Постоји и љубав што светли у сусрет зори
пре доласка.

Девојка у трави
крај воде врло свеже
можда спава, можда чека;
и љубав и сан су нужни
тој кафи у махунама
што не зове бераче
који долазе сами
после птица. Оне се не хране
сном као љубав,
која у трави крај воде
можда будна, можда не,
лежи као та девојка која лежи
као девојка с травом до сунца.

4

Волим те безосећајно
као облак
на раскршћу птица.

Волим те расејано
као сунце
осуто мравима.

Волим те срчано
као ноћ
заглушена буђењем.

5

Једна ти обрва бескрајни траг кафе за колима,
друга ти ниска росе поцрнеле на сунцу.

Врат ти је спреда — палма с Јужним Крстом на челу,
с потиљка — силос луке пуне мирођија јаких мириса.

Једна ти дојка ананас, друга већ млеко кокоса
с леђима од класких речи што шкргућу за помахнителим
трбухом.

Он дрхти мишићима меда кад помислим да га погладим,
отвара љубичасту брескву кад га храброст понесе:

пољупци једнакости у капи магновења
свих векова од првог до последњег човека.

Пропет у звук чији лук ће да премости реку,
струјимо једно другом у судар варничав с обе стране
— моја прозрачна поноћ.

Уморна крај мене спушта се на длан што почиње да расте
до видика иза ког се губи непромењено иста
— моја посрћућа поноћ.

Кад пустим урлик за њом, стићи ћу је где музе млеко
биволице
у корито сунне реке што опет струји испод зараслих
препона моста
од ребара сад црних, сад варничавих

— моја неречена поноћ.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕВИНОСТИ

I

Нагнула је да бежи косо као дивљач отета тајном улару,
чим је видела да сам је угледао
неочекивано захваћену осеком
и заглушену бубњањем истог мора
што је и мене подигло њу да обори.

Тим морем
отет свом мору. И,
очију стврднућих у чворове гвозденог дрвета,
хтео већ да потрчим, да је стигнем и научим правди.
Одједном
затетурао и место свега само рикнуо као цело крдо бивола
ударено усијаним копљем у све, узаврело
без оклевања; тако сам и нагорео у један мах
сав, од ногу до опрљена језика што се као прамен паре
отпалих

ногу стао да вуче над ускипелом пулопом сумрака
удармана језика у казану где су сиктали клобуци
надимајући се и прскајући у месту обвијеном испарењима
зеленкастог гнева палог себи у кљуса под травом где
између стотине каменова један је само цвокотао удаљен
од сунца под чијом сам се тешком врећом жара
једва довукао укочена тела од страха до ње, завијорене

сукње на поветарцу. Било је довољно да ме такне да
срушим се
на њу покошен лаким замахом њене сукње што ме изблиза
засула
тврдим драмљијама цвећа и осталим семењем облака
који су ме
и оборили на њу дотученог њеном близином иако се
отимала,
али боце окренуте мени. Који сам подигао два тешка
кремена
најближа земљи иако ми се сва снага усукала у ронца
без руку. Али и да ми је сила остала распоређена где
и дотле,
ја не бих успео да голим рукама подигнем те две гробне
плоче,
да теме оног мора није плануло испод бусења и морном их
суровошћу нагнуло да се вину из траве, препризу им вреже
и жиле
зубима у мрежи преокренутих дубина, чији их је ујед
и натерао свом нежном
безобзирношћу да се раставе као воде што ће да пропусте
дубинског
ронца на дубински ваздух којим млади дубински кондори
кликћу
под дубинским облацима. Тад сам и ја закликтао између
раширених крила
засипајући дубинске руже водоскоком истог пламена.

II

Залајали су сви лавови иза поцрвенеле главе што је
фркнула
исуканим искрама са тоцила. Заопшијано се
завртело
гребући коритом наде подигнуте ветром који је
палио ватре свуда, дубио видике за спуштеним капцима,
отварао путеве, разгртао јаме, пузао шкорпијски
једноокошћу што је, растући увис, тражила унутрашњост
прострту већ испод.
Дизање што је настало, померање што је зашкрипало као
добовање у месту, то је копање кртичњака за
јазавичаре који у храбром скоку нестају
у јами склопљеној над њима удвојеним уснама.
Иза њих се још чуло удвојено режање што дахће тешко
док лисица већ излеће као метак из цеви, али то је само
лисица;
метак остаје стиснут у чаури задржан за после. Још траје
мукло лајање у дубини, гребљење
шапама што не знају шта раде избацујући сопћућу земљу,
затрпавајући се њом, рахло, смекшаном, набреклом,
избезумљеном као ротирање лопте голе стигле пред друга
врата
ударена снажно упркос дигнутим рукама
до лица у самоодбрани и над главом у знак предаје.
Више се нико не брани. Јазавичар с почетним балама на
ланцу излеће. И опет углеће

у когао набрекао од чежње што заудару на ривотину
здравља
скривеног на дно коме се прикључује тим путем тај пут
који је такође пречица без брњице до звезда
доњих. Оне, ногу под ногу гребу, протежу се, затежу,
извијају, ломе, чекајући сустизање
што отворених усмина долази удвостручено
из два супротна правца један другом у растегљај. А то су
ове звезде пуштене из кавеза, све звери отете вртоглавици
палој у наручје киша ударених сунчаницом што уједињене
пусирају
устроучено рокћући, ревећи, давећи се, прљећи, гребући,
њиштећи, ржући: то су парипи небеског грча у галопу
по изврнутом пољу,
то су те муве обезглављене као краљеви, то су ти
притисци експлозије неодсечених ноктију,
то је та цев низ коју лети сачма да сустигне, обори,
рани, обликује, увреди, пронађе, одликује. Коју?

И поново да оживи ненађену.

НЕПРИСТАЈАЊЕ НА РЕЧ ЗАДАТУ СМРТИ

Не зажалих за многим већ змијским кошуљама дана или
лета отпалих ми с кости.
Без остатка стајем у сваки полић секунде од ових 36
пијаних минута и презних година.
Острвљанин поноса, ја дугове оца и кина бришем с мапе
садашњости,
ја — само тај трен без прошлости од плода првог случаја
до последњих му плодина.

Ни за једног себе у архипелагу човека не плаћам данак
више ниједном искром с тоцила
ума. Све оне припадају одсад слободи чија ће сочива
укресати
једно друкчије сунце са срцем на орцу мојих жила
измерених метром мог неба изнад мојих сунуврати.

То сунце још је у глини тренутка што жали мене и ја му
чујем зраке будилника без секундара.
Али тиктакања тог жара већ насрћу на прве тајне и,
жељног знања, деру ме целог из рубља.
Стављају ме целог на карту будилника: или дамарати на
дну сулундара
разривених тајни или свиснути у тами дубљој од мојих
зубља!

Нек свако мисли да био сам тај трен узалудан као и сви
други, мада нисам: био сам заиста
свој трен само. Да нисам, зар бих тако желео сунце
непристајања укресати?
Није ли ово прадавна олуја што маштом свих неробених
блиста
пре младости што ја ћу им дати?

Упркос ситном нереду крај ногу, ако далеко истрчим,
не бежим; ако мравља јаја
газе расејани кораци, ја нећу да сам степеник један на
степеништу нестанка
за шиљама смрти без краја. Против тог сунца смрти,
сините, секунди непристајања!
Звоните, будилници, свим млеком устанка

сукнулог у стег изнад тврде мушке сисе!
Звоните, секунди стварања, секунди проналазака без
ситних брига,
секунди очева и синова. Човече, испрси се!
Све своје време... Дајем ти га

да савладаш смрт, тај познати трен заборавља који не
памтиш;
сутра ће синови о своју вечност људскију неку жељу
светлости укресати.

НА ЈЕДНОМ ЗИДУ КРЕДОМ ПИСАЛО ЈЕ ТО ИСТО САМО ДРУКЧИЈЕ

Не зовите ме на игралиште сутра
ни икад више. Сутра ћу можда
цео дан да проспавам, можда нећу. Ја сам љубавник,
ја немам ни сна ни времена, стршите се. Да случајно
имам пара, пробудио бих вас,
одвео у ону кафаницу у луци, с келнерицама, и звао
флашу горуће воде да ми не завидите док вам причам
каква паметна леба има љубав
кад одрешило се баца на земљу где сваку травку
зна са свом зоологијом наизуст
пољубаца.

Не зовите ме никад више. Ја сам љубавник
иако ми цепови пробупшени. Да случајно
имам пара, звао бих још једну боцу плавог пламена
и удавио ваш стид у мом стида што ми не даје
љубав да вам испричам
редом од колебљивог јој првог корака што првени,
до страшно уставаног стадиона на финалу купа — то
су јој бокови
пунји од пуног месеца над кровом с једним само
месечаром
који истегнута врата гуже
уз шишку громобрана да прво узме,
па даде, за разлику од ње, која — обрнуто.

И мада ме није позвала у пролазу гласом
који би се дао да би узео после, она ме ипак повукла и
тргнула просто за собом
као да је за руку одвукла дуги ланац потомака. Њиним
сам јој телом пришао, дрхтајући
својим. Али заједничким
сам је зграбио, бадио на земљу што се тад тек згрчила
у кутлу

одбачену далеко. Било је потребно да залебдимо
да саме остану њене голе дојке
које говоре на безбројним језицима звезда
свих величина.

Не зовите ме више. Да случајно имам пара, казао
бих последњу боцу алуардијенте и причао вам њен трбух
који је најближи звезданим зверињацима кад се пропне
и у луку

као тркач затворених очију, отворених уста,
кад се пропне отимајући се гравитацији грања и урлика,
кад се пропне хватајући давленички себе за дршку у прчу,
кад се пропне до уједињеног прозора
кроз који се заједно сурвавамо
на пуплу ноћи од кипуће изнутрице ананаса, ноћи
од узаврелих плућница куване наранџе, причао вам њен
трбух
кад се пропне у облику малог модела свемира који
наставља

да ме гура од себе упијајући својим вакуумима
све сокове једног петнаестогодишњег препознавања
најтајнијих обичаја и најотворенијег понашања тела
чије ћу бокове од месечине да покривам само ја
од сада до века, ја
озверен више мушкошћу но знањем,
псећи љубоморним на звезде којих јој пуна уста
испод мојих уста блиских језику којим се режећи
пробијам
кроз разбијене беочуге звезданог ланца.

МИРИСИ БЕЛИХ ОЧИЈУ

И дан заудара на исколачене очи
под просјачким колутима таме.

И мрака хлорофилно незрнелу заудара на беду
иако се ни ноћ не скида с вртешке клијања.

На сиромаштво заударају и тетиве свитања
притиснутог пребујним распадањем лијана.

И обиље је недостатак у систему зеленила
— дубоки траг носорога на срчаној комори прашуме.

Гледана очима ванпросторних становника
земља је и одозго најприлагођенија смрти.

На изглед само.

КАЈАЊЕ

Не опрости ако мислиш да ме белина ваша прља
док ужарени ми бат мрви мисли у глави
као буве бибера у црном авану — ја знам
зашто хрускам ваше кости тађе од лојаница.

Да је то грех што им господар њиховог раја
није заштитио тела бело обојеним топовима?
Да их није наменио глади мојих праведних предака
зар би им препоне тако заударале на месечна прања
и после дугог बारेња у дубоком казану мисије?

Не опрости ако мислиш да моја стара уста
пуна зуба у оштром клипу
не би могла с већим задовољством да сажваћу
бодљикаво прасе или младог мандрила.

Да је то грех што чуда или друге костобоље
нису спречиле да се склопе
обе руке злочина око врата мисије
кад су близу биле крошње са сенкама тибонских женки?

Да није тако празан био тањир предака отпалих носева,
да није тако празан био њихов тањир у мом желуцу,
зар би часне сестре тако стрпљиво певале
пред вратницама душе
о мом доласку на прстима?

Не опрости ако мислиш да не знам шта радим.
У књигама које су ми нудили место хране
писало је да лепезе од белог меса само
хладе
унутрашњу сунчаницу љубави.

Да нису биле намењене бројаницама зуба,
зар би толико лета разбијали преци
у црном авану глава
мисао на законе изнутра само
мекше од млека кокосових ораха?

НЕОПРОШТАЈ

Кад боси пантер крене у ноћ,
кад боси пантер ...
он се не враћа,
он не крши закон као
ловац великог лова без повратка,
као ја
који се враћам кад пантер заурла
као моја глад за оним крајем
што, одређен да ме храни до смрти, не уме живог
да ме задржи.

Кад последњи пут крикне какаду,
кад последњи пут ...
он није гладан маниоке,
он не крши закон као
човек оптерећен животом стигао на руб празнине без
човека

налик на мене
који се не осврћем ни кад последњи пут какаду крикне
као глад родног краја за телом
што је одређено да га гноји мада му се отело
из мрежа сећања.

Кад стари мандрил почне да се спушта с дрвета,
кад стари мандрил ...
од не каже: Идем мало да умрем!

он не крши закон као
окрвављени прст који се грчи у лицима савести
с мојим лицем
враћеним отетом грумену злата, мом сећању
у нагом скоку између мог краја и мене
утројеног као осећање лишено вишка сунчане вредности
без које је немогуће
не осећати се убица и после неповрата. И после.

БАЛАДА О СНОВИМА ЦРНОГ ЧИСТАЧА УЛИЦА

У спомен на К. Абрашевића

Савијен сам сметлар неписмен као прв банане...
али кад заманем метлом од трске
кроз стадионе прашине, угледам место Копокабане
очи савијене као дуге у сну ведре и дрске.
Између правде и окова
разлика је у томе:
кад с прашином се дигне мој сан у три смене,
кад крене, он као прах не клоне,
правдо дигнутих већа изнад мене!

Кад велик па витак као метла од палме
помилујем облаком највољенију на свету,
тад огромна огромна радост као вал ме
подигне до неба са сукњом у цвету.
Иза тих цветова син ми се још крије.
Ал' измеђ мене и њега који зрије под сукњом жене
високоспратне

сличност је праведна углавном:
сам морам да довршим тај сан без повратне карте,
правдо подигнутих већа нада мном.

Но тад се и голе заордене моје груди
због заслуга снова под звездама настављања.
На једној ми се од њих син сваке зоре буди
и напамет учи план будућности коју му отац очева сања.

Кад стигне допола, наручићу му најскупље пиће на тераси,
јер разлика између њега, мене и њега
делом је на тој траси; он јава је мог сна нешколованог
обилнија од твог брега,
правдо дигнутих већа изнад сина звезданог.

Још једном док манем метлом од гуме
— пробудиће се и снови неизбрисивији од славе.

Нико их данас још не уме.
Тек синови синова њих ће знати
у једнакости вишој међу људима смелијим, женама
дрхтавијим. Сличности су у томе: све крви су недовршене.
И твоја, црних људи правдо, већа дигнутих изнад мене.

САТ ОБЕЗГЛАВЉЕНИХ СЕНКИ

1

Над грлом улице заклане подневом без повратка
склапају се крила од оловне срче. Свирепо блиста сечиво
тишине
дуж канија без сенки. Оне се пружају од мене у трави
до неба без облика још, као и ја, који не ћутим јер
разликујем

рендгенским оком костур тишине од костура сасвим
кратко.
Немудри из даљине мисле да су од исте мајке. Али стану
ли обе
пред огледало, једна ће само испливати, друга —
не огледајући се. Као празнина унутрашња. Врло често.
Свеједно,

ја сам орган тишине само. Присутна свуд у тој сасвим
белој крви, она се лако вере и уз гумено дрво; ту се облаже
псећи жилавим месаштем. Оно не опада одмах,
али је одмах њен орган који својатају сва присуства

у грау опште љубави коју свако за себе само хоће.
И разглављене је сенке траже лалока провидних од трења.
И страх који куца

мојим раменом на камена врата опште љубави. Усијана,
она се не отварају
ни кад остали пристигну и пруже истовремену руку.
С најкраће

је спао једино прстен неба заједно с обликом. Спрженим
већ у трави. Спрженој. Као мој цвокот
огољен до беоаче тог поднева с мојим накострешеним
живцем
у неугасивом кречу тишине не само на мом рамену.

Варка је била тај зубати пољубац жара. На рамену ми, испод подеране униформе тишине, њен цепти отисак. Са савијених димњака, спљоштених сирена. Али ја, на непослушност спреман, од седам до два заврћем лабуће вратове, од два до седам кидам

гласне жице урлику вука у памуку. Подземно то чиним у страху да онај поштар наслоњен на бандеру без посла није лик тишине прерушене можда у подбуле подочњаке трава, с понорним амбисима сунца притиснутог безбојним годинама неба.

Страх ме очију ваздуха, ноздрва ватре, ушију вода. Али настављам вежбе насртљиве и брзе. Најчешће притискујем једна усијана камена врата с ужареним лавом иза. Он их загрева посвећујући ипак највише времена повећању брзине којом удара у зид, окречен усијањем.

Ујутро стижемо на циљ пре своје сенке испред нас обично. Увече то исто чинимо трчећи уназад. Али у подне бацамо с оклопљеног рамена камен ћутње преврнут на леђа неоклопљена. То уједамо бокатим устима богатство његових усмина које су биле као и ми органи тишине.

Борба је кратка, више лукава. Детаљи се налазе у свим националним предисторијама: односи снага — у уџбеницима физике. А оно после, биле су смокве преокренуте на семење смрти налик на црвене мраве налик на језгро бола, налик на откупљење заблуда.

Тишина се врло споро, најспорије очовечивала, заблудо! Сиротињско лице смрти утиснуто некад на маљава леђа великих паука, али и на латице неког цвећа, скидало је траље с погледа од целокупне крви што је постепено почела да гледа очински. Једино језик

процепљен као у кобре још се понекад облизивао лепршајима мрких лептира ухваћених у кљуца пламена. Али предвиђено је да се све ватре сведу на степене здравља. На тридесет шестом степену без степеника, отпало перо подсећало је на давно винуле кликтаје с још три могуће жеље; још увек се понацало као перо

жељећи да лети иако повратка никад не буде било.

ТУГА ВАН ПОЉА ГРАВИТАЦИЈЕ

1

То је та Глава Шећера над једним биоскопским именом
авантуре без краја
сад остварене пода мном и то је тај стадион ухваћен у
гирланде двоструке светлости,
једне што звиждуће шлагер еухаристичке године:
Cidad chi nos deluz,
друге што висећи низ црни врат океана преврће длановима
пешчаних сатова
шљунак на жалу Рио де Жанеира, у ком ме изненада
притисла слутња да мало постојим.

Обазрем ли се: свуд као некад пенушају булевари звонки
под сунчаницом поноћи
и као некад звецкају наруквице мулаткиња с два
вентилатора испод
сукњи што њипу се раздиране свим жебима
упркос претенциозном распећу с лицем пушача опијума
на раскршћу што води узалудности спокојнијој од мене
који се
поновљено питам: зашто овде мање постојим?

Ако се један океан не препознаје до дна у слици Атлантика,
морам ли да порекнем огледала маште препукла од обиља
што се тискају у њима?

Ако памћење дамара спорије од ствари што расту брзо
једнаке себи,
зашто да градим шкољку што није зауставила бисере?
Ако и разборитост има понекад рукаве сенки дуже од
збира рукава и сенки,
зашто да не отргнем лице увреде, ту завесу с лица туге,
кад осећам да мало постојим?

На том гребену смеле архитектуре без оловних мокалина
обзира, није ли то већ стид?
Није ли тај вид мањег постојања привид ослобођен већ
излишних тегова гравитације?
Немају ли моји камени стубови капителе с каријатидама
заменљивих глава?
Ниједна није налик на моју, савијену под теретом
подигнутим дечачки високо
као да нерешива једначина жеља није оплодила толнке
невиности
што не дрхте као та моја глава на жалу где ме изненада
притисла слутња

да постојим мање но што је нужно постајању.

Ту на тој тераси исувише ласкавој по људскост нетрпљења
 пасати не дижу прах за лепотицама мање блиставим од
 фарова у отвореном бару неба
 где трубачи Судњег Дана трубе самбе које плешем
 с девојком неспособном да рукује незаједничким

именитељима.

Судњи мрак приморава сад све веће осећајности жена
 да се ослободе терета украсног неукуса
 како би задржале бар нешто од стандардне привлачности
 којој упркос осећам
 да изненада мање постојим.

Ту на том бабилонском спрату фарови не заслепљују
 једино моје очи.

Али ја видим Главу Шећера узалуд где се мучи да
 одреагује како треба
 шок изазван коцкицама светлости ухваћене у мреже
 подневака и упоредника.

Да ли ми се зато не топи у тој шољи беле кафе сладор
 очајања,
 да ли ми се зато глас, дрзак од равнодушности, претвара
 у грубост којом насрћем
 на јеловнике задовољства туђих дечку до грла у
 просторима мањег постојања?

Ко ме зна ту, опалићалих бора од осмеха бачених на усне
 услугних незнанки?
 Не извињавам се ни онима које застану, ни онима које
 не окрећу лепе главе.
 Ја себе не препознајем у слегању на све неангажованим
 раменом,
 у равнодушности с којом сипам псовке на језику насталом
 испод колца косова
 што негде на децималној ваги тегова десет пута смањених
 удаљеношћу
 још осећа тежину пргавог мене који изненада осећам
 да само тамо, једнак себи, постојим.

Можда зато до ове провинције сјаја не допиру уздаси из
 провинције храбрости.

Можда зато што ниједно искуство ту није плаћено
 главом без шећера, ниском тврдих колена крви
 што једина лије вредносну подлогу за тешке игре
 стрпљења на потки памћења
 болова. Без заласка пас мој прича још увек исту причу
 о људима који су гинули прекрцавајући теретне сандуке
 снова

у дан који постаје за све исти, ако је правде, за путнике
 у пролазу између снова и једнакости.

ЈОШ ЈЕДАН СВЕТ

Мој свет је мој
мрак отворених очију
у колиби где се ни у сну
не сударам са сенкама.

Мој свет је мој
слепи црв што се увукао
у моју босу пету коју кљује
нерањивим жаром.

Мој свет је мој
гнев поцрнела меса у сенци
бола насртљивијег
од моје беде.

Мој свет је мој
рад обасјан и неосветљен
као сан који држи увек очи
у дебелом хладу правде.

ТО ЈЕ НЕГДЕ...

То је негде сасвим близу тебе на мојим рукама
између озелота и тишине, одмах покрај проналаска,
крај љубави низ коју струји чамац без весла, али с нама,
то је негде сасвим близу твоје живе главе затворених очију
између прве речи лишћа и кише од белог гвожђа
између две згуснуте ватре и свега после.

То је негде сасвим близу спелењених облака,
не више тако далеко од месеца, то је негде између
његових улегнућа и његове испршене светлости
под којом још дрхтим с целом реком земље у наручју,
под којом дрхтим, дрхтим у кратеру постанка,
под којим дрхтећи дрхтим крај прекидача муње
и осталих струја што испражњују срце.

То је негде сасвим близу сунца ком не стижем до краја
ухваћен у мреже лијана,
замршен међу врежама таме на повратном покрету
између тебе и себе
између очњака из очајања и очајања из нежности
између мог тела само овлаш упрегнутог у звезде крај
твоје осеке.

То је негде сасвим близу затворених очију трава
између простора у откосима просуте крви и освајања

између љубави на чијем усавршавању све ради у твом
одсуству
и ветра који чини ветровитијом вечност све више

налик на
ватру која ме чини чинећи да дрхтим, да дрхтим, да дрхтим
на истим кружним таласима шок-терапије планете
у једном очајном смеру без очајања ипак.

ОБАЛА КОЈУ ЗНАМ ПРЕ СЕБЕ

1

Кад тај лавез океана неукроћену ланцима сидришта
раствори плаву чељуст, отвориће се још једно небо
згњечено радом његових плавих црева где се варе врло
гласно хучећи
рептили које смртоносна мимикрија не ослобађа никад
смрти у потаји. Зато њу не чујем. Зато је нисам чуо.
Због себе

гласније замишљеног на другој обали коју питомо море
храни
рибама нанетим у плићак без костију. Знаш ту обалу
хранљиву као уље без коштица, као блека с месом на жару,
као мукање употребљивих рогова за вино, вишена
за сирење,
руна за зиму.

Знаш ту обалу с цуцлом извора у гласним устима валовља.
Знаш тај океан. Дроби камење великим машинама плиме
што колевка је заљуљане обале.

И њу знаш као то море, као себе који кажем да знаш то
не знајући себе до краја у крају који знамо да зна мене.

Како да те заборавим
 кад ожиљак се вида
 не затвара дану
 у оштром фијуку над пленом
 отвореном као свет
 без куцања;

кад рана задана раном
 преврће утробу жртве
 преврнутом својом утробом;
 кад и таблица множења смрти
 неукротиво је осећање удвоје;

кад нестрпљење
 што из њега расте
 откључава незнан по незнан
 будућих задовољстава
 незадовољством што им је корен.

Како да те заборавим
 кад и у разбијеној коштици крви,
 два језгра што се њуше
 уништавају једно друго
 киселинама изнојеним грљењем;

кад и у живом парку светлости
 прожетом стопама неразумевања
 обрубљеног црним,
 засађене пролетос воћке
 расту заједно са сенкама

чија савитљива кашика
 меша у шољи без руба
 заслађене реке
 неистољивом
 коцком очајања.

Како да те заборавим
 кад и пепео мог лица
 брише камени сунђер
 једног непрестаног зида
 иза кога, затвореног,

моји ме гласови са свих страна
 нападају само с леђа
 где заједничкој ћутњи
 отварају прозор на све
 што постојати може за лоптастим

зрневљем ватре
 и у њој; кад невидљиво ноћно сунце
 нас приближене изговара, не и ми њега,
 који остајемо сами исцвише
 на невиђено.

Црна се завеса диже
над раскораком
између времена и блеска,
између пантера сунца што не уме као земља
светлим данима да пљеска.

Црна се завеса диже
над раскораком
између жеље и стида,
између сна болесног с доње мекше стране
и душе на крошњи без вида.

Бржи од светлости вратићу се у младост, па у детињство
прожето девојчицама с пољупцима од шећера у праху.
Њим сам преко шљунка и траве пројектовао прве
цесте за мраве. Ускоро биће све
опет лепљиво од искрености чије медијумске усне
морају да су од родног бакра кад ударце и оне примају
да их пренесу неописане. Ускоро биће свет
опет од беоњача што га посребрују
рекама у станиолу и позлаћују крвљу
месинганом и старијом од мене који изнад топионица
сипаћу речи у лице окрутности што нас родила
да је продужимо. Једини излаз није тај круг. Али
он ипак води степеницима непристајања. Њима се још
пењем
сигуран да не завршавају тобоганом што у исто не враћа
детињство ма колико и оно било прожето девојчицама
с преслатким пољупцима од шећера у праху. Ма колико
било.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА КОМПАСА

Ружа отворена иза облака руже
открива љубав
забрављену у изгубљеној,
непронађену у откованој,
ослобођену у непронађеној.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕКИХ РЕЧИ

Тај кљун што се кроз процеп мрака
зарива свим крошњама до жилица
сиса исте звезде сажете у кавезе чула
с неколико друкче разбацаних само
пастила светлости.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ДУХА

Избезумљена крила покушава да смири
на пласту сена. Букнулог.
На плочи азбеста. Спепељеној.
На мукама је и вода. Трпи.
Пиштећи издише. Брише зној с лица и
испод пазуха. Ништа не помаже.
Ударена сунчаницом у теме,
струја телесности смрдн прво,
па узаврела ускипи преливајући се
из себе исколчених очију,
у себе задимљена погледа.
Дими се, али не гори.
Ништа не помаже. Раздрљила је
кошуљу од кључева: с ње беже
јежури у таласима, отимају се
цвокоти, кидају уздисаји велики као
пацови кад искачу с брода
који гаси последњу буктињу у океану.
Ни њему тишина не помаже.
Ни том пламену који не укида жеб жеби.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПИТАЊА ПОСЛЕ ОДГОВОРА

Ако је та ломача
тиша но обично,
зубље лешева
нису је
угасиле.

Ако је та светлост
први јутрошњи пролазник,
што му је сјај
позајмљен
од пепела?

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПОСТОЈАЊА

Рукавице правде
у паду
дотакле су ноге
сасвим мало нагореле
око кајаса.

С људског мяса
намењеног ипак братству,
диже се дим
као жив човек; једва нешто
непрозрачнији од ваздуха.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЦРНА НОГА

Ја уговор ти
ја дати памет ја, ја Расин ја, ја мозак ја — ја велики дар ја
ја умник ја — ја милион коштати.
Ти бити го ти — ти новац не ти, ти само — рад
ти памет не, ти глад ти
ти у глава — зелена само кравасетрава ти,
ти глава — будала ти, ти — дете млади, ум ти — глупа
жена ти.

Ја велик патрон ја, ја Шансон а Ролан ја, ја врло стар ја
ја смети ако хтети ти убити.
Ја затвор не, ја суд не.
Не бојати! Ја не луд ја, ја не убити ти.

Ја само уговор ти:
ако ти лењ не добар рад,
ако ти крад,
ако ти не од мрака до мрака машина
ја тући ти,
ти лешина,
ти плакати болиболи.
Ја право на самокрес:
ти радити не,
ја у ти главу — трестрес.
Ти скроман не, ти добар не
сантим за ти живот не дам;
у ти главу ја — пимпам.

Ако ти за ја чедно уговор платити-радити,
ја Андре Жид за ти ја, ја Виктор Иго ја, ја добро срце ја.
Ти закон кршити не сме
ти црња! Ја закон ја, ја рас.
Ако ти радити не
ја ти — фљисфљас:
ја очи свуд, ја бич увис
ја ти — фљасфљис.

Ја уговор ти. Разумети?
Ми сутра пут:
ја бео ја — ја не моћи ићи пешке ја, ти носити.

Ја ти за носити дај
за цео дан 1, 2, 3 залогај.
Ако ти не бити за ја добар самар,
ја ти шамар;
ја дати ти још по лабрња!
Ко ти мислити бити за бели патрон,
ти прљава црња!
Ти један прости *авас*, ти проклети један пас.
Куш! Ни глас!

Ја уговор ти:
ми сутра пут.

Ти бити ли добар слон, ти бити ли вредан нем,
патрон не љут и
ако бити вруће ја патрон ја, ја пити рум, а
ти носити ти, ти трчати ти и
ако ти бити добар бој
ти не страдати као свако твој.
А ако ти не хтети бити сунце, самар, трк, друм
ја — ти: бумбум!
ако ти хтети љиг
ја — ти: зигзиг!

ако ти бити клис
ја — ти: фљасфљис!
ако ти не бити вредан грум
ја опет и опет ти
фљисфљас, зигзиг, бумбум!

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ТРУДНЕ ЗВЕЗДЕ

Санке што клизе неоптерећене опредељењем
имају салинце од нерва оне усијане гласне жице
што је највише налик
на иглу компаса кад искочи из небеске кутије као реч.
На том копљу сад дрхти месо северњаче
прободено а равнодушно на смер таласања.
Расуто по разголићеном песку
од многих невидљивих паса, оно продужује море.
Упрегнуто да вуче и уједа.

2

Семе ветра пролази лако као песак
кроз језу раширених пора тропацкарских зеница све
до ледине.

Ако их заплусне иста киша,
неће нико бити мокар.
Ни двоструки грч

оплобен нестанком.

3

Та топлота мисли,
присна свему а
на недохват длану,
дан је неузораних ноздрва
упркос прстима што дрхте гладни
светлости.

4

И чељусти су тад свод
испод ког тишина
вари чичкове звезда
преосталих
на перју птица.

5

Да би разумела уста
која оговарају љубав,
светлост
мора да уобличи на невиђено
и оно што не чује.

6

Али има риба
жељнијих знака рибе неголи риба.
Високо су обешене
о зодијак.

И тај поток тече далеко од сна.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА СЕНКЕ

Њене трепавице имају покрете
неких паука.
Њихове би ноге постале крила
кад не би биле ухваћене
у сопствене мреже.

И испод коже Непробојног
звѣрају ноћне звѣри.

Још једну је вечност
роса
осудила на смрт.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ФЛАМЕНГА

Шљунак хитнут из праћке
предузимљиво савија врат
уској стази смрти
ПОД УПОРЕДНИКОМ смекшала гласа:
флаута.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ОДРАЗА

Многоженци још неожењени а већ отпалих руку
ујармљени у узбрдице
вуку сневе сличне полумесецу. Ноћас је и он
од скроз наскроз осмехнуте сисе
опране у ментолу који не хлади.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРОМЕНЕ

Само један врат сличан белом еукалиптусу с Бинбувама,
само један поглед сличан течном звуку белафона,
само једно име које не окреће главу —
тај дан цепти у корицама ноћи,
тај нож цвокоће у канији крви.

Само беоњаче у короти, обрубљене трепавицама у лету,
само бескрај сажет у тек пробуђена бедра,
само снежни врх на који пада откос сенке —
матица је попила наискап игре:
даљине наилазе.

Само тај глас што служи жуборењу,
само та реч што није дуго ломила жељу,
само тај пад поноснији од гордости —
тај грцај под чељустима љубави:

разголићена нежност прашуме
не стрепи пред копљем што уперено звèри.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЧЕЛА

Исти стрелац на сваком парошку таласа
затегнут као лук морског зида све до корена неба.
Ако му стреле, већ пошле, ране луку испод непробијеног
панцира,
брод неће никад спустити сидро у пристаниште.

Нема ли спаса ни на картама за сидра без сидришта?

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРВЕ ДИВЉИНЕ

Нек заостану алигатори с дијадемама птица,
нек заостане брвно носорога с ногама изгубљеним у муљу.
Он је ионако размазан преко кришке дана
као исплажени језик перјанице дима.
Не зна се само зашто обале,
које су размакле ноге
да на себе намакну пловидбу,
нису задржале ниједног путника
дражицом матице, зашто нико не зна ко је нестало
кад је остао сваки који је прошао?

СНИМАК ПЕЈЗАЖА СИЛОГИЗМА

Хамсин улеће жив у мртвачки сандук. То је
случајан прекршај закона.
Други га налет ветра закива. И то је
случајно — исти прекршај.
Ни смрт ништа не може случају.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРИБЛИЖНОСТИ

Мрав и под најјачом лупом
пролази у колони
с осталима
као да није изгубио ништа
увеличањем.

Под сунцем греха што светли не прљајући
и када гони на праће,
понекад једна погрешно употребљена реч
подиже поклопац чуда: излеће још замрачено,
али мора да лупне у добош сазнања.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА
ЕКСПЕРИМЕНТАЛНЕ ПРАШУМЕ

Шакал у пилули већ плеше
на импулсе будућности, о,
песмо излизаних очију!
Електрични лав истрчао из прекидача
задужен је да стигне антилопу
која није добила добру оцену из предмета нагона.
Њу не гони страх.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА
ПЕШЧАНОГ САТА ПУСТИЊЕ

Време на електричној столици
нема времена за време;
нема за будилник;
излипан му је и човек. Који
обратно: у руци жеље — жеља му рука што не
навија сатове: с главом у јарму.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ХОРИЗОНТА НА МИТИНГУ

Тај поглед, одвезан од чула, њишти
од радости, ваља се по песку, жури
као млада држава на посао свакодневног
лепшана, пробија пруст облика трагајући
за насловом испалим из помереног дневника

осећања. Одлази даље
од првог накота освете празних руку — босоноге
мисли прелазе преко
исуканог сечива смисла:
мржња је такође изгубила памћење.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА БИОГРАФИЈЕ

Имам и пријатеље на које не личим.
Али моја другарица крв, мој друг ум,
моја сестра тишина, мој брат бол,
мој отац гнев, мати — плач,
моја бака — сврака, мој деда — мач

имају исти лични опис и глас
као мој пријатељ тајфун, мој улар киша,
мој ужас трава, мој страх светлост
мој смак — колико расутог лишћа
на стази без особених знакова;

имају исти стас — колико ноката
заривених у очи; исти слух —
колико посрнутих осећања;
колико безнадних мисли
исти имају земљотрес. Толико

не личимо.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА
DENDROASPIS VIRIDIS

Тзв. престанак животне радости:
поглед у разроке паоке сунца
кроз центрирану главњу точка. Трзај. Откуда му
снага да одвоји сечиво вида
од плена?

Његово је име дуже од смрти
коју именује испражњеним оком
док сакрива од жртве
намеру. Муневиту. С одскоком
из смрти у смрт.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ИЗА ЗВЕЗДА

У јајету — секунда. Он може бити
последњи. Као и сваки други.
У њему — полутар. Њим
не почиње
нови ред бројања. У њему

круг усамљења.
У сржи свог обима, никад
не осећа потребу за другим,
том свешћу себе ситој себе
иза зазиданих прозора.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПОСЛЕ КАЗНЕ

Свуда где је зором такнут зид
облицима који недостају,
отворио се понор
налик на кључаоницу
по мери људског тела.

Кроз њу се не провлаче
погледи до споменика времена.
Покривен понорима, усправљао је
клонуле ноге трајању.
На пропутовању.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ИЗВЕШТАЈА О ИСТРАЗИ НАД ГРАВИДНОМ ГРАВИТАЦИЈОМ

Наћена је мртва, спремна за излазак. Ни заташкане сисе
на травњаку,
ни испретурани виолински струк, ни отисци очајања свуда
около
златног пресека виле... Поправљам: пресека струка
наследнице
спремне за излазак из раскопне виле господина оца,
нису расветлили излазак у смрт с мидером око струка.
Чудновато:

две склупчане рукавице крај излазних врата из виле
баснословних
мисли на златној подлози господина оца нису објасниле
мистерију,
све док одговарајуће сисе... Поправљам: мере истраге
нису предузете.
Требало је стрељати три радника творнице црних
мидера... Поправљам:
три црна радника у мидеру злочина спремног за енергичан
излазак

у смрт... Поправљам: творнице мидера што савршено
— како то и светлећа слова
на улазу истичу — чувају девојачки струк од искушења
и после
искушења, захваљујући златном пресеку чију тајну
поседује господин

отац, спреман да га за поклоњену цену уступи свакој
дамаи. Под условом да је бела.
Истрага је оправдано заобишла излишно. Послуживши се
педагогијом одмазде,

прогласила је друго стање у земљи... Поправљено.
...у творници мидера
који, како наглашавам, савршено истичу природу златног
пресека
струка, чинећи невиност природном и у поодмаклим
годинама. Поправљено:
обешена су три... Не, поправљам: обешена су триста
тридесет и два таоца.
Тек тад је све постало јасно: цедулица наћена крај
рукавица,

иако згужвана, није, како се и предвидело, пружила
истрази никакву помоћ.
Шта може да обасја уобичајено: »Не кривите никога«?
Или оно слично:
»Опростите љубави за скок с димњака који је престао
да дими у мени«?
Поправљам: скок кроз светларник димњака у мени; не,
— у њој. Свеједно, поправљено је.
Реч је о нерасветљеној мистерији изласка у смрт у виду
скока

с прозора недалеко од димњака који је димио у три смене
над вилом,
захваљујући све већој потражњи мидера који не
расветљавају
тајну поремећаја златног пресека изнад надошлих облина,
упркос васпитању строгом и тако даље. Поправљам:
разјашњено је све
осим правца којим је наследница хтела да крене, пре но
што је наћена
енергично мртва, спремна за излазак... Поправљено:
у смрт се улази.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЗАВЕСЕ У ДВА ЧИНА

Трубећи у рог јутра
очи подижу рампу
пред облицима још умотаним
у костоболне браде маглина
на штакама у гипсу. У међувремену

стигло сунце бацило је своју
вилаицу у воде
чија незакрпљена тела затварају
очи ударене сунчаницом.

Ако је то ноћ, онда ништа. Али
ко то зашива наднет
над новом порцијом мрака
новодошле инвалиде величине
за преостале рупе?

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЗРАКА

Појас којим сам опасан
открива и под траљама
неподеривост голотиње:

још један грцај мостова
изнад познатих обала тубине.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПУСТИЊСКЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ

Са сваке станице
путницима се отвара
приступачан поглед
на макету циља
подигнуту иза тачке
у којој се састају паралеле
које морају остати паралелне
да би се стигло
до следећег мирамара
с погледом на бегунце које циљ тај
у ствари циља. Ја се друкче самоубијам.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА МОРА

Кључ је климнуо главом,
у устима браве.

Река у фиоци
дигла је два прста —
хтела би да изиђе напоље.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА БУДУЋНОСТИ

Лаванда уздише у орману
где прелистава кошуље без мрље
донете из чистионице сумрака.

Црне се од гари само
још ненацртане творнице.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЗАЛАСКА

Притисак провидног
отежао је за сву
неодбијену светлост
прошлу кроз ушице
непрозирности.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕТАКНУТОГ ВРЕМЕНОМ

Ослободити град који не постоји — то је
ноћашњи задатак команданта снова.
Оклопљен у пламен,
наднет над мапу подручја иза мисли,
целу смо ноћ убадали заставице у срца.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ГЛАДИ

Ваздух не трепери више.
Много ближе сагоревају неке речи
не играјући се. Храна лови:
кроз црну траву протежу се свици
у очима ноћних звери.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЗРАКА

Из капи кише бануо је потоп: усправио се,
пролетео косо као камен с рамена
пored старог човека на чија су лучна леђа личиле
параболе ових хитаца у потрази за поводом.
На трагу другом нечем,
без куцања су ушле затим убице
с муњама међу зубима.

Неодољиво обавезним
као још једна јава сна.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ДЕМОГРАФИЈЕ

Тренутак повучен лењиром сунца
раставио је страх
на састојке цвркута.

Неизбројиве године сажете у стабло
препилале су корен једног другог тренутка.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕВЕРИЦЕ

Белац је дигао овлажени
прст. Лишће је одиста
мировало. Подсмехнуо
ми се опет. Поновио сам
гласније: — Ветар!

Оправдано сам се жежио:
две хиљаде хвати над нама
дувало је сурово.
Као обично, и сад је
ветар био невидљив.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕПРАВЕДНЕ ПРАВДЕ

Сто хиљада светлосних миља одатле
пчеле су отпочињале један нови цвет:

љубавница и љубавник устајали су из прашине
као маске предака подмлађених росом
из чијег се листања нису никад ни дигли.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА МЕТАФИЗИКЕ

Неспоразум кружи и над сопственом брњицом.
Прекини нит на кољцу. Сломиј лонац у ком
крчкају мисли на коленима. Здроби страх. Своје ноге
преко својих колена пребиј. Избиј напоље. Макар
рошав од црне крви бледе изнутра.

Бирачи изабрани да не бирате, пљуните у урне
пуне вртоглавице ноћи, тог неспоразума са собом.
У њему су и црни црви пасући црне траве добили приштеве
срадоболне од црвосерина којим се и оне хране као сви
црни споља, бледи у корењу.

Са штенаром на леђима силујте беочуге, обијте ланце!
Нек се с паралела под кључем трачница преврне влак
што даље од споразумевања с неспоразумом!
Одсеците радије свој врат но што ћете пристати да
и даље носите литар неба!
Отргните се љубиму круга, тој кичми склупчаној у човека
црног споља, бледог на дну крви.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕИЗГОВОРА

Да није стигао облак с позивом на игру
против неба
занемелог у мом гласу као прах на лицу воћа,
као варка с нешцима патинираним стравом
у први мах,

играла не бих, лакша од тог ножа
до дршке заривеног и окренутог
једанпут споро на улазу мене
па брзо двапут стопут у мени убезбројеној до заборав
као размотани трбух на ветру.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА АНГАЖОВАНИХ ОСЕБАЊА

Из Канкана ти не доносим ни шљунчић дијаманта,
из Фрије ни мрвицу себе на дар:
бол није нахранио ни оног ком је пруже дана
потпаљивало ватре под табанима
напуклим. О, просута гари преко вечних савана,

не враћам ти дане и ноћи дароване мом телу
дарованом теби да би га откивала голог са зида
за који је прикуцано било грмећим словима линотипа
чије салве не разуме нико дарован да се улива под сенком
гранатог баобаба љубави.

Некад сам ти из Лабеа доносио по корпу обарених жуљева
згуљених с дланова чију су снагу
певачи испршеним речима славили а жене им мишјим
погледима обухватале
даровитост миловања.

Изабран заувек да осветљавам тебе
одевену у дечје гласове што настављају потоке,
даровати те сад могу само несличношћу између тебе
уплакане
и мене непомичног у сенци
трновитог баобаба љубави.

Далеко од Фрије, Канкана, Лабиа на дар,
даље од свих даљина животу на дар,
даровао бих ти сећање на удвојена наша дахтања
кад би одсуства могла да хране као зној. Мом неблеску
посвећена ти туга: дар песку

ПОД ВИСОКИМ БАОБАБОМ ЉУБАВИ.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА СРЏБЕ

Затегнуте дотле тетиве одједном су шикнуле из опруга
— са свих су страна бљунуле ватре просечених папака,
одасвуд букнули језици, гејзири, палме, народи мајмуна
у ковитлацу изнад оргија бездани неукроћених дубинама
из којих су сиктали уздаси опрљени крвљу што је била сва

роктај прча, шкргут кутњака, дрхтај чела, прск кичме
— са свих су страна косила чула, грцало трње,

пљискале муње

око човека оборене главе као хералдички хермелин
савијених леба у клупче. Неодмотано што се
котрљало низ свој бездан. Отворен. А без мисли.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА У КЉУСАМА

Сунце разбија ноћ чекићем. И она је
орах млечан изнутра. Ако. И тад пљуште цео дан
угљенисане кише. Месечина после
пише кредом на табли исти задатак
друге ноћи. Исплажена језика налик на пијук

унутрашње кифле. И њу ће, меку,
чекићем. И њу ће
појести
премазану месечином
остала бела деца.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА УТЕХЕ

Први је удар океана пожутео од грознице,
други је изгубио свест препуштен струјама,
трећи је поцрнео као кожа над целом људождера
који се хранио искључиво онима који немају право
да путују.

Немам право. И то је океан.
Ако се и он распадне,
први ће вал имати сат на руци.
Неће бити златан, али ће куцати за све
које ће однети са собом: ни оживљене, ни друге.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА У КОНЗЕРВИ

Јутро хвата кваку, намешта монокл жиже.
Тек онда отвара врата хоризонта. На жалост
закључана. Не одлази по бравара. Свлачи се
и удара прокрвавелим челом шкољку у слух
обично глух као занемели зид.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ДОЗВОЉЕНОГ

Рекама су возачку дозволу издали
саобраћајци једносмерја; шаранима
— неке униформе свих праваца смрти. Не зна се
од кога су је добили давленици. И они отичу.
Потреба је да тужне врбе престану да тугују.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРИЗЕМЉА

Лижући бувље стражњице, крупни мужјак не схвата
зашто му мисли у случајном пролазу кроз сећања
губе корак.

Зар дезинсектори ове сезоне киша нису како треба опрали
неке замрачене углове лањских пљускова?

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ИЗ ГОРЊЕГ РАКУРСА

Не гледам краља гибона. Премада
сам. Запштићена лишћем скривам
махове осећања. Ни зеленило
не отвара очи док он се за мном вере
на кров палме. Ни она ме не гледа.

Ни њега ја. Немам очи на потиљку. Ипак, он расејаном
руком скида
цреп по цреп с мојих леђа. Преко крова ме гледа
сажимљући лишће у букет мог црвенила. Небо се
нагиње, али остаје непровидно. Он пружа руку
по мене, иако се не препознајем у својој разголићености

превращеној у букет зеленила. Дахтавог у мени под њим.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА СМРТИ

И уједињени нестанак наде
непотребне речима
у песку без оба ока

и суровост множења
и један крут опет почетак
а нигде трага проласку.

Сведок који је зрачио од виђеног
више не лебди
заглушен зврјањем земље.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА БОГА НА САБОРУ (ПРЕВОД С ЛАТИНСКОГ)

И океанске алге јавно гоним на кружни живот. Ено их,
расту из балконских саксија, ограничено како волим;
већ лавове и сличне давно укротих аренама; поплаве
и стихије присилих да под флешом репортера одрабују
хлеб својих жртава. Девојкама само као да ништа не могу.

Прегипке певају, упркос противним искуствима, једино
о љубави, ах, љубави, љубави! уверене су да је невина.
Мисле: чедност продужује врсту. Уверавају
да се грешни човек раба безгрешно.

Певају: »Љубав правда све! И нож у месу!« Али вини
нож може бити
невин, никад љубавно лудило. Не остаје ми друго.
Признајем: и то сам хтео.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЉУБАВИ

Пламен без ослонца продужује
стен свеће раменом:
и то је нагло дуги ред затегнутих жица
по којима пребирају прсти
што опадају један по један

почињући песму.

Она ради што зна: мамуза подеране,
посипа ране поленом, пробада
тело судбине у кошуљи губавца, извлачи
из топлоте презира јауке које љуби љуби љуби све док
и лептири скраћених крила не залепршају.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕЗАДОВОЉСТВА ЗАДОВОЉСТВОМ

Обрнутих лица, полеђине стижу
истовремено на циљ. Одскачу
с опне једне непровидности,
руше се на супротна немања,
архтаве од туђег дрхтања.

И с друге стране тамтама
длан што се одоздо диже на длан што се спушта
засипа маивом сличности
неспоразум између матица и река
укотвљених у стопут већа струјања.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЉУБАВНЕ ЛЕНОСТИ

Претопла ноћ за кашику,
претопла за реч,
за хтетиосећатимислити,
претопла за чинити
а нарочито за бити.
Нисам ни пас
у компоту,
ни ананас
на плоту; ни —
до пола носа понос,
од пола — цео срам.

На један крај циви таме
стао је лав.
С другог краја неба мери ме
— смрт. Подједнако
непомични.
Ко сам? А — они?
Ко си ти? Син жира,
кћер лептира? Свеједно,
покошене све су кости:
немам шта да дам

ни жени
с усном у сну
немира, ни миру
на дну
вира мог недодира.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА САЧМЕ

На трагу животу
неотпалих брадавица,
поколебани мужјак
између дојке и дојке
пао је
заглушен пољупцем
незнано прекинутим
пре но што је грлица
осетила удар пуцња.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НАМРШТЕНЕ СРЕБЕ

Понекад се и младић услуже уз свој врат.
То могу и палме. Али са свог рта он отвара
лименку мора притиснутог плодовима
као мисли што то су речима и осталим могућностима
прозивања тишине.

Понекад склизне и младић низ испчупане косе у руци.
Незадовољан је собом. То јесу и невиности
притиснуте сликовницом познатог.
Али управо тад младић отет привиду, сустале већ наде,
открива даљине
запљуснуте првим безобличним таласом пред фотоћелијом
неумора.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА БРАТСТВА

Кад би алкохол пољубаца
спирао проклетство
с чађи,
пијанство би било потреба
једнакости:

дубље од пигмента
ропство је жигосало кожу; не музе зато
млеко у карлицу од угљена; боје слободе
свануће једном из млечности
неугљенисаних дана.

Не наших. Не нама.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА КИДАЊА

Ако нисам одолео свирепости, ловац сам.
Али зашто ниједно искуство безбројних колена мајки
није заштитило најдевојачкију од свих девојака
од свирепог таласа љубави
тако беспомоћног

пред смртним позивом жене.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ОПТУЖНИЦЕ ПРОТИВ СУЊА

Тај професор биологије у ватрогасном плему,
главни татамата за небо и околину,
понекад запослен у фризерници,
није ни покушао да угаси
пожаре које је сâм подметао бацајући лево-десно

безбројне пикавце на увојке трава
већ сасушених. Истовремено
на хонорарном раду у амбуланти,
под ведрим небом, пломбирао је
пробушене зубе кесицама отрова.

Чинио је то нехатно, не без умишљаја. При том је цепао
редовно неке језике на два зрака:
остављали су за собом отиске палацања. Одала су га
сиктања: пљунути он у мртвом стању
привременог одсуства што још претипретипрети

зорама.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА АНТРОПОЛОГИЈЕ

На дојци — слутња. У пеленама нужности она струји као
потреба:

не огледа се у огледалу птица,
не прелази преко матице,
не слеже раменима без подсетника.
Нема рамена, нема секретарице.

Имају их реке. Њима се још чини да текући
измишљају обале и мора. Немају их жеље.
Њихови млечњаци обарају
стабло издубљено громом случаја. Оно ће пасти у реку
пре но што случај не измисли проналазаче.

Тек уче да пливају против млаза млека из дојке случаја.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЗАКЛЕТВЕ

Ако икад задржим љубављу пред белином,
нек ми видици, бљунули из очију,
угину у трави;
ако икад останем без страсти пред белином,
нек кашаљ што раздире звезде

искида моја плућа;
ако икад заплачем над белином,
нека ме заборав заувек
ипчаша
из лежишта свих мисли на ту девојку.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ОКА БЕЗ СУЗА

Пред прошупљеним увом смрти клечи мој бол. Шапуће:
можда сам и био из племена љубави без поноса. Али ја
не мислим више
на царства моћнија од смрти. Што ми нанела пораз
једним заласком.
Преселила се из очију обузетих њеном радошћу што се
радовала мени:
ја сам племе без колена, ја — племе прашине без одзива.

Кунем се: иако ноћ рида, сјај јауче — ја не мислим на њу.
Иако је се не сећам, људи је стојећи дуж цеста чекају.
Иако је не виде, ја не плачем,
иако пролази као цело племе суза предвођено краљем
у огртачу поцепаном на велике крпе бола.

Пред шупљим погледом дижем траље са живих рана
великих као предака племе
из ког излазе ране дубоке као племе потомака који исто
ћуте рањени неистим
понором. Ја сам из пламена тог бескраја што погружено
корача
за једним сандуком несличним поштанском а ипак
с писмом упућеним
порукама што понекад стижу из незнани.

Кунем се: иако знам да ниједан јецај неће стићи као што
дописнице стижу,
ја мислим на њу иако ми заклетва крши подигнуте прсте.
Иако их немам више, нико из мог племена не плаче: ни
преци.
Ја само. Иако сви мисле на њу на коју не мислим да не
бих плакао,
иако не мислим, племе потомака сузних очију силази њој
у сусрет чекајући себе.
Недонети, они то не истичу сузама из мене. Мокрог све
до неповрата без врата.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЛЕГЕНДЕ

Љубавник ништавила шапатам
сад прича многе приче о пропетој на прсте
Љубави, на песку шапатам,
у сувом лишћу где јецам шапатам:
тај песак, то суво лишће, то ништа, тај шапат који смо
били пре
но што је шапатам љубавник ништавила почео да
шапуће пред свим уснама од облака за облицима још
о уснама
на које је напућена личила љубећи шапатам
усне под земљом коју газимо на прстима шапатам
песка, сувог лишћа, ништавила што је памти
покривену нашим шапатам који је и од саме себе
скрива истим шапатам.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕИЗВЕСНОСТИ

1

Затворим ли очи пред претераним даном,
и то си питање ти. Тад угледам:
неко ти прилази, иако не пролазиш.
Јесам ли то већ ја
не сећајући се?

... зна два претка: један се престрави ноћу, други премире
дању.

Има један загрљај. Зна
ниску малих пантера који се уједају до крви леме до
кости сурвавају на дно задовољства.

Има један бол. Зна
један дах ишчупане косе одгризених зуба изгребаних
очију, нерастављених прстију.

Има једно памћење.

Име јој је река. Из њене воде и непролазнике посматра
укотвљена глава — тај талас одавно без гласа.

Име јој је водопад једнако висок и кад не пада киша
— та велика чаша разбијена на безброј капи једне жеље:
тај талас одавно пропет као мртац немогућег пркоса,
иако...

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЉУБОМОРЕ

Кљуса ме рију: шта збива се мом једином слогу
између последње поноћи и новогодишњег дана?
Иако сваки глас у слободу сажети могу
слогу нужности пуца чело у јарму од дуријана.
Вара? Стезник му зачеље прошлости напада — слама —
отвара: сикнули морски пси: заковитљано све
је што остало је за мном под ривотином океана:
Ја болове подносим. Неправду само не.

Она је тај усковитљани једњак жара, то иње,
тај чмар дубине којом севају сени прошлих лета,
те псовке светла набијеног на зупце пустиње
патосане пепелом нерасцветаних планета,
она: та два премрла тела, те споре казаљке, тај блуд без
сата,

те ноге до таванских греда, та пигментирана мета,
тај удвојени грч под паром једног бата
од пода савијеног око грла чашице зановета.

Из ње сад рига дим равнодневица и букте пливачи
с руком замршеном у алге, с плаимом што праска
бичем река без повратка, сунцем што мора мрачи
кад спусти се у таласе тог слога непроласка
где злата преврнута на лик блаата што једе га пије,
лепрозним прстима отпале чланке с рукавицама свлаче.
Њима већ миле богомољке. У њиховим цревима гњије
поједени љубавник из чијег се фосфора претаче
бол љубави што јесте, у љубав што бол није.

Али ко ме то чека надуће дијафрагме, ко ме то чика
разнете јетре водоскоком пиније, ко тражи ме прешним
погледом кад лоштим прегрижена језика, ко ми без лика
соли ране, ко чупа ми косе, у очи меће трн посе кад

слепим
бацан из једног мора у тугу, из једне раке у кугу
из једног крика у тишину, из другог осећања у бездане
оног једног слога што ми као канибал свом људождеру
другу

пружа оглодану ногу с две сузе подзвездане.

Из њих излећу птице које ме кљују кљуном што није кљун
већ бескрај који је у себе унела једном шкољка
да једног дана у бисер претвори се та трун,
тај прорез без краја што поразна моја је бољка,
да из лажног вида сећања стид на старту милости
заборави љубав што убија у четири руке а мртва сме
да настави очајање дробећи меса, сишући кости
под стегом болова које подносим, неправду коју не.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ДАВЉЕНИКА

Отиснуо се зелен са неокопштаде петељке...
Можда је лакше било пустити још сто дана да пробу
висећи о сиси палме; можда је лакше
било сисати палац као папај преповијен у смрад обојака...
Сломљен при првом кораку.

Можда су му очи располагале видицима, можда обратно:
јурили су се као кише неугашених жеби. Сећам се;
две усне испуцане све до руку махале су даљинама.
Оне су понекад замењивале незауостављиво
плаветнило, присно као жена. Страх ме,

потонуло је прерано. Преци и потомци роне за њим: то су
сузе у скафандру убојних љубавника. Насрћу на бол,
долазе из бола: то су ловци пркоса, марабуи не само људске
вештине. Они заривају незадовољство у крв, кајање
у науку,
трајност у снимак магновеног пролаза кроз неповрат

залемљен као конзерва. Отвара је тресак блеска.
Из ње излази сунце у наручју океана. Уоквирена светлост
осећа се спасеном од тигра прашинара. Угрожавао је.
Прогутао ју је морски пас у морнарској мајици на пруге.
Прво ју је држао међу зубима као кратку лулу. Отиснуо се.

Димио је неко време, крај њега, већ откинутог с петељке.
Иза угла времена престаји су. Само подбуле очи на дну
желуца појавиле су се једанпут већ изгребане
поткожним валовљем
чији су врло ситни зупци још чешљали овај тако незрели
талас
отежао од свих невидљивих таласања. У пролазу: напољу
је све било мирно.

Море. И морнарица.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА БЕЛЧЕВЕ ЦРНКИЊЕ

Исту не тражим,
довољно ми је исто.
Све друге су зато мени
та иста у осталима
с којима понављам

то исто као с истом,
само без напора. Можда,
незнанке имају мамузе. Можда,
капљице замењиве нежности
не вреде већег улога маште, ионако

до грла у јави на текућој траци.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НА УГЛУ

Ти си ац, он је ац
ја — чекалац.
Браду бријете у ходу
сунцу чучнулом
на заходу:

ах, чучавац савија дугу
у моју тугу.
Нека! Савија тугу
у другу.
Нек није река. Нека је рак.
Повечерје не дува пустињи — чупавцу
у трубу —
знак
да пљуштим: киша на мом рубу.

Ти си аз, он је аз,
ја — дикобраз
без иједне блиске повијуше
око стабла душе!
Где сте, где сте плавуше?

Не звиждим. У блато сам сео:
Ананас није ли бео?
Сва бела злата — на трн!
Улазим страшан и црн,
За трен изићи ћу зрео.

НОВИНЕ ВАН ПЕЈЗАЖА

...и звери у зоу урличу слободу. Не сме се побећи. Пре-раздирати; фикфак! Као звери. И готово. Добите овамо зато! Овде кафа трипут жетви. Све друго — исто. Фикфак дечака! Фикфак остале! И ником ништа. Нестао је дечак, убијена на улици четири лопова, сваки с пола франка у цепу, петорица прегажена јутрос с попустом на друму; олакшавајућа околност: журило се; једна је девојка скочила с трећег спрата, била је бледа, бојала се висине, тек је почела каријеру нерестрооване курве, тринаест година, први пут са мном ваља, доста привлачна, свакако лепа, 50% црна, не, то је друга, све је једно, све првокласно, али сва смрскана, неекцизирана, шта сам хтео рећи? да, добите овамо где сви секунди лете у парампарчад кад један минут стане на мину, добите овамо: обале Чада понекад су сасвим беле, добите овамо где се траг носорога огледа у истој чаћи у којој и људски отисак ноге у ципелици од свиле обраслој трскама што не мисле савијајући се; добите овамо где ваша мисао покреће црне руке с дебелим уснама које вас хладе посредно или, обратно, леденим пићем; добите овамо где се сви укуси могу да задовоље изван проповеди, где црна девојчица или дечак чине све да усреће свог бога у тропском шлему, с корнетом сладоледа; не бежите, добите овамо и останите овде где сунце над русом земљом цеди за вас лимунaде право из својих воћњака, јер жуди да удахне у сушну унутрашњост

и најпровинцијалнијих уста сав сок свог сјаја, ближег људској суштини неголи иједан самом себи човек, и кад не мора да саобраћа пешке ни са својим осећањем себе; руке се пружају: бићете ношени и у сну као слалом белом. Убите! Биће сан...

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЈЕДНЕ ПРОЛАЗНИЦЕ

1

Две мршаве капи зноја између левог ува и потиљка
остављају гладан траг који светлуца клизећи низ врат
црне сестре с једним дететом у трбуху,
с другим дететом на леђима,
с трећим босим дететом поред леве руке,
с четвртим пакетом забрањених летака у другој руци,
с петом корпом опраног туђег рубља на јединој глави.

2

Она ми се није обратила
на матерњем језику
заједничких жеља.
Није ме упитала да ли знам
где је улица једнакости.
Она је прошла као што сам се
окренуо. Иза првог блока —
школа у коју такође није ушла. Тамо
се не полажу разреди динамита.

То си ти, разреде динамита, црна сестро, то си ти која
динамитне летке не читаш, то си ти, сунце и хлад
љубави, то си ти, сестро заједничког бола неједнако
распоребеног, то си ти с огромним каменом саморастом

о врату, то си ти,

сестро моје црне љубави,
то си ти отворених очију над заклопљенима, то си ти
рањена пантерко пред којом, то си ти, клецају
колена, то си ти, пушака белих, то си ти, сестро
љубави, пред којом цвокоћу, то си ти, од страха
цеви искочиле из кундака, то си ти, као очи из дупљи,
црна сестро која си ти.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПРЕБУДУЊНОСТИ

У оној творници Пакла № 1
и у овој творници језе растављених таласа
на зрнење сенке, растављених кучића
на тела светлости, растављених слогова на
ћутњу, одржани су исто као некад

у оној творници растанака на текућој траци,
одржани су под месечином
после дужег времена први
приснији састанци између будућности
и тајне.

У овој творници састанака, Рај № 2
задужен је да производи, нажуљан као радник
нежуљевитог себе за друге,
иако и њему зној капље с невидљивог лица,
као некад у Паклу № 1.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ОГЛОДАНОГ КОСТУРА

Срце једног људождера
у шпиритусу
може бити налик на папак преживара,
на видик пресног пилета.
Никад обратно.

Никад *обратно* може бити налик
на глад, на немоћ и старост.
Увек на оно што је више *није*
него *јесте* које *јесте*
то *никад-обратно*.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ЈОШ ЈЕДНОГ ПРОТИВНИКА ПУЧИНЕ

Тај облак на списку излишног
крај плавог шалтера за незапослене,

тај облак над кровом општине
скрштених руку,

тај облак с решеткама у очима
шестари подрезаних канци,

тај облак без права на муње
не припада више свом стаду,

тај облак отворен очајању позајмљује прозоре од ветра
високо изнад непроветреног дроба неба.

ЧИЧАК НА ГРАНБУБУУ

Бесмртност ћу целу да дам
за коначност једне речи.
Све буктиње звезда за грам
земље што згажена млечи.

Тело ми — летећи саг
духа што ко ток речни
не прелази обала праг:
тек вал што удове вечни.

Таласање што их зна
зуб пробушен пламењу лечи,
док бездан кроз мене без дна
ватром бескраја јечи.

Ох, кренути, кренути! Крећи
кроз смрт наоружан до зуба.
И? Наоружан до ока лећи
на крошњу прастарог дуба?

Бесмртност ћу целу да дам
за прах коначне речи.
Све пожаре сунца за грам
гла. Далеким млеком што млечи.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ПЕРОНА

Излози разбијени под притиском
пламе осећања отворени су само
пулпи памћења. Сузе у наставцима
и ожиљци бола што одбија да зарасте
остају на врху игле кратког споја.

Електромагнет на растанку
с медијумском сржи што га чинила
гледа како с подлоге прашине
крв расте право увис: та марамица
маше будућим асфалтом.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА ГРИГРИЈА ПРОТИВ СВЕГА

Шкљоцајте неједињеним зубима,
ви непошкропљених материчиних грлића живим
плодовима смрти!
прорежите фистулу врућице, гнојницу жртви,
ви утроба разогромњених белим фетусима Африке
посејане усправним мртвачким сандуцима
термитјера!
одрежите усмине задовољства, главу подбулу од
сунчанице, сарком множења,
ви дугуљастих сиса први пут пружених уснама што се
упијају у брадавице инфициране амобном
дизентеријом!
одсеците с пупка зебње сезону кипа,
истисните с ритуалног прозора нетрпељивост оглоданих
снова,
ви испражњених фишека млека што непотребно ландарају
у хоу!
исцедите из чељусту живота још један скок црног
леопарда на жртву,
дехидратизујте жртву, претворите је у песак који струји
низ пешчане сатове не веће од лепника
најеженог као грлић материце,
ви остареле жене по стоти пут узалуд ноћиле у кази јако
ненасртљивога мужа
и ви шкљоцајте зубима разума
шкљоцајте, шкљоцајте
неједињеним зубима
матица да не протеку без ушћа крај њега.

СНИМАК ПЕЈЗАЖА НЕОРЕДИВОСТИ

Има имена под водама
што именујући не покрећу
што покрећући не казују
што казујући не означују
што издавајући не задржавају.

НАПОМЕНА

Збирка песама *Каирос* изишла је 1959. у издању *Нолита*. Исте те године загребачки *Лукос* издао је *Троне*, који су потом у целини ушли у збирку *Снимци*, *Нолит* 1963.

САДРЖАЈ

КАИРОС I

Легенда	9
Први Немања Немироточиви	10
Унутрашња потреба росе	12
Несвети Светић Сава Врачарац	13
Вртоглавица поглавице крај вртешке	14
Скалп	15
Утисак № 2	16
Филм	17
Повратак	18
Речник још једне ћутње	19
Прва нежност отпора	20
Први глечер отпора	21
Прва страна жара	22
Трећа кожа	23
Други краљ Немања Немироточиви	25
Други Светић Сава Врачарац	26
Задржани смисао	27
Трећи Немања Немироточиви	28
Бекство	29
Буђење	30
Подмет дана	31
Магма	32
Свици	33
Закон	34
Занос	35
Непристанак	36
Осећање без питања	37
Тренутна станица љубави	38

Трећи траг Немање Немироточивог	39
Трећи Светић Сава Врачарац	40
Хор	41
Избезумљен и гладан	43
Несанице	44
Страст оклевања	45
Очајање	46
Четврти Немања Немироточиви	47
Четврти Светић Сава Врачарац	48
Оглас	49
Пети Светић Сава Врачарац	50
Пети Немања Немироточиви	52
Предмет дана	53
Посвета смрти	54
Басна	55
Неодговор на упитник	56
Сличности	57
Сан № 2	58
Још један град	59
Вртоглавица вртешке	60
Подмлађено сећање	61
На разини прирока дана	62
Први доживљаји смрти уопште	63
Срце у недоумици	64
Прошњање чела	65
Подерана мрежа	66
Прибор сиромаштва	67
Завада	68
Пијаца ветрова	69
Шкргут без закључка	70
Обала килограма	71
Прва предисповест	72
Друга предисповест	73
Звук праха	74
Прва моја смрт	75

КАИРОС II

(Сестреће ћутње, ако не памтим више зеленило)	79
(Ја јесам и човек и остало,)	81
(Ти, гужваро црнокосог меса,)	82
(Сунцу што ме из свог граа избљувало)	83
(Ни речи више! Дрхтати!)	84
(Ако немам жила за које бих да се ухватим,)	85
(И друга је плавет разна. У крајеве рудне)	86
(Нечије сузе ветровите с лица, округле из профила)	87
(Од ових ретких звезда до жиже свих времена)	88

(Бити,)	90
(Бити! та трава која сам можда још увек)	91
(Бити! Разбити зубе тој зебњи што шкргуће)	93
(Нек виси ко коће низ љубав на даваљеничкој сламки,)	94
(Измебу сто хиљада сати)	96
(Окренут сину ког нисам дао,)	97
(Из људске секунде себи недовољне)	98

СНИМЦИ

ТРОПИ I

Летећи	105
Облаци који и нас чине	108
Земља	115
Реке	116
И Амазон	119
Обала	120
Светлост	121
Кајман	122
Поремећена вага	123
Непента	124
Лама	125
Време	126
Пејзаж	127
Снимак пејзажа испред сунца	129
Снимак пејзажа неочекивања	130
Снимак пејзажа ватре	131
Снимак пејзажа жара	132
Снимак пејзажа жеби	133
Снимак пејзажа недодира	134
Снимак пејзажа лености	135
Снимак пејзажа чежње	136
Снимак пејзажа туге	137
Снимак пејзажа трпљења	138
Снимак пејзажа незнања	139
Снимак пејзажа стрепње	140
Снимак пејзажа прве суровости	141
Снимак пејзажа ћутње	142
Снимак пејзажа неприлагођености	143
Снимак пејзажа термина	144
Снимак пејзажа даноноћне опасности	145
Снимак пејзажа ивице	146
Снимак пејзажа дамарања	147
Снимак пејзажа кактуса	148
Снимак пејзажа под канџама звери	149
Снимак пејзажа одржања	150

Снимак пејзажа презира	151
Снимак пејзажа пркоса	152
Снимак пејзажа судбине	153
Снимак пејзажа противсудбине	154
Снимак пејзажа отпора	155
Снимак пејзажа враћања	156
Снимак пејзажа без предисторије	157
Снимак пејзажа последњих речи	158
Трећа брњица	
1. Јутро с главом у завоју	159
2. Заменице фатаморгане	160
3. Ожиљак ћутње	161
Насеље	162
Сенка ничега	164
Бурме на ломачи	165
Тропски антитропи	167
Проклетство	168
Извор на густом тргу	170
Невиности	171
Снимак пејзажа невиности	177
Непристајање на реч задату смрти	181
На једном зиду кредом писало је то исто само друкчије	183
Мириси белех очију	185
Кајање	186
Неопроштај	188
Балада о сновиима црног чистача улица	190
Сат обезглављених сенки	192
Туга ван поља гравитације	196
Још један свет	200
То је негде	201
Обала коју знам пре себе	203
Могућности	207

СУНЦЕ БЕЗ СУНЦОБРАНА II

Снимак пејзажа компаса	211
Снимак пејзажа неких речи	212
Снимак пејзажа Ауха	213
Снимак пејзажа питања после одговора	214
Снимак пејзажа постојања	215
Снимак пејзажа <i>Црна нога</i>	216
Снимак пејзажа трудне звезде	219
Снимак пејзажа сна што кружи као планета	220
Снимак пејзажа сунца без сунцобрана	221
Снимак пејзажа сенке	227
Снимак пејзажа фламенга	229
Снимак пејзажа одраза	230

Снимак пејзажа промене	231
Снимак пејзажа чела	232
Снимак пејзажа прве дивљине	233
Снимак пејзажа силогизма	234
Снимак пејзажа приближности	235
Снимак пејзажа експерименталне прашчуме	236
Снимак пејзажа пешчаног сата пустиње	237
Снимак пејзажа хоризонта на митингу	238
Снимак пејзажа биографије	239
Снимак пејзажа <i>dendroaspis viridis</i>	240
Снимак пејзажа иза звезда	241
Снимак пејзажа после казне	242
Снимак пејзажа извештаја о истрази над гравидном гравитацијом	243
Снимак пејзажа завесе у два чина	245
Снимак пејзажа зрака	246
Снимак пејзажа пустињске железнице	247
Снимак пејзажа мора	248
Снимак пејзажа будућности	249
Снимак пејзажа заласка	250
Снимак пејзажа нетакнутог временом	251
Снимак пејзажа глади	252
Снимак пејзажа зрака	253
Снимак пејзажа демографије	254
Снимак пејзажа неверице	255
Снимак пејзажа неправедне правде	256
Снимак пејзажа метафизике	257
Снимак пејзажа неизговора	258
Снимак пејзажа ангажованих осећања	259
Снимак пејзажа срце	261
Снимак пејзажа у кљусима	262
Снимак пејзажа утехе	263
Снимак пејзажа у конзерви	264
Снимак пејзажа дозвољеног	265
Снимак пејзажа приземља	266
Снимак пејзажа из горњег ракурса	267
Снимак пејзажа смрти	268
Снимак пејзажа бога на сабору	269
Снимак пејзажа љубави	270
Снимак пејзажа незадовољства задовољством	271
Снимак пејзажа љубавне лености	272
Снимак пејзажа сачме	273
Снимак пејзажа намрштене среће	274
Снимак пејзажа братства	275
Снимак пејзажа киданга	276
Снимак пејзажа оптужнице против сунца	277
Снимак пејзажа антропологије	278
Снимак пејзажа заклетве	279

Снимак пејзажа ока без суза	280
Снимак пејзажа легенде	282
Снимак пејзажа неизвесности	283
Снимак пејзажа љубоморе	286
Снимак пејзажа дављеника	288
Снимак пејзажа белчеве црквиње	290
Снимак пејзажа на углу	291
Новине ван пејзажа	292
Снимак пејзажа једне пролазнице	294
Снимак пејзажа пребудућности	297
Снимак пејзажа оглоданог костура	298
Снимак пејзажа још једног противника пучине	299
Чичак на гранбуџу	300
Снимак пејзажа перона	301
Снимак пејзажа григрија против свега	302
Снимак пејзажа неодредивости	303
<i>Напомена</i>	<i>304</i>

ОСКАР ДАВИЧО

КАИРОС

СНИМЦИ

*

Технички уредник

Жижа Петровић

Коректор

Вера Кокић

*

За издавача

Издавачко предузеће ПРОСВЕТА

Београд, Добрачина 30

Штампа

Београдски графички завод

Београд, Булевар војводе Мишића 17